

Alkeisoppilaiden kokemuksia viulunsoiton harjoittelusta

Johanna Mattila

Opinnäytetyö
Kesäkuu 2020
Hyvinvointi- ja kulttuuriala
Musiikkipedagogi (AMK)
Instrumenttiopettaja

Tekijä(t) Mattila, Johanna	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Kesäkuu 2020
	Sivumäärä 44	Julkaisun kieli Suomi
	-	Verkkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Alkeisoppilaiden kokemuksia viulunsoiton harjoittelusta		
Tutkinto-ohjelma Musiikkipedagogi		
Työn ohjaaja(t) Katri-Helena Rautiainen		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia, miten perustasolla 1 ja 2 soittavat viulunsoiton oppilaat kokevat viulunsoiton harjoittelun.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kartoittavan kyselyn avulla. Kysely jaettiin oppilaille, jotka soittavat viulua perustasolla 1 ja 2. Kysely oli kontrolloitu kysely, johon vastasi yhteensä 22 oppilasta. Kysely sisälsi pääosin avoimia kysymyksiä, mutta harjoittelun määrää kartoitettiin myös monivalintakysymyksenä. Kysely oli jaettu neljään osa-alueeseen: oppilaiden musiikillinen tausta, ajankäyttö harjoitteluun, motivaatio ja harjoittelun apuna toimivat tekijät.</p> <p>Kyselyssä saadut vastaukset analysoitiin sekä laadullisesti että määrällisesti oppilaiden antamien vastausten perusteella. Kyselyn avoimet vastaukset analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Tuloksista ilmeni, että kaikilla kyselyyn vastanneilla oppilailla oli kokemusta varhaismusiikkikasvatustunneista ennen viulunsoiton yksityistuntien aloittamista. Useimmilla oppilailla on myös musisoivia perheenjäseniä.</p> <p>Useimmiten oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa kerran päivässä 10-20 min, mutta harjoittelumäärät vaihtelevat oppilaiden välillä. Oppilaita motivoi harjoitteluun eniten soiton miellyttävyys. Motivaation esteenä puolestaan useimmilla oppilailla on muut harrastukset tai koulu-läksyt. Lähes kaikilla vastaajilla harjoittelun tukena on opettaja ja osalla oppilaista harjoittelussa avustavat myös vanhemmat. Ulkoisista apuvälineistä suosituin harjoittelun apuväline oppilailla on läksyvihko.</p> <p>Kyselyyn vastaaminen on oppilaille oppimiskokemus, kun he pohtivat omia harjoittelumetodejaan vastatessaan kyselyyn. Opinnäytetyön lukijat saavat lisätietoa viulunsoiton harjoittelusta perehtymällä tutkimukseen ja tietoperustaan.</p>		
Avainsanat (asiasanat) viulunsoiton harjoittelu, viulu, alkeistaso		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Mattila, Johanna	Type of publication Bachelor's thesis	Date June 2020
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 44	Permission for web publica- tion: x
Title of publication Elementary pupils' experiences with practising violin playing		
Degree programme Degree Programme in Music Pedagogy		
Supervisor(s) Rautiainen, Katri-Helena		
Assigned by		
Abstract <p>The purpose of the thesis is to examine how the pupils at the basic levels 1 and 2 practised playing the violin. The study was implemented as a survey directed at the level 1 and 2 pupils. The controlled survey was answered by 22 pupils. The survey mainly consisted of open questions, but the amount of practise was also focused on with a multiple-choice question. There were four different topics in the survey: the pupils' musical background, time used in practising, motivation and factors helping the practising.</p> <p>The answers were analysed both qualatatively and quantitatively. The open questions of the survey were analysed by the means of content analysis. The results revealed that all the pupils had attended music schools for small children before taking violin lessons. Most of them also had family members who played an instrument at home.</p> <p>Usually, the pupils practised violin 10-20 min once per day, but the amounts of practising varied between the respondents. Most of them are motivated for practising because they liked playing. Homework and other hobbies complicated their practising. Nearly all the respondents were helped in practising by their teachers, and some of them were helped also by their parents. Most of the pupils used a notebook in which they marked what they should practise at home.</p> <p>The purpose of the research was to provide a learning experience for the pupils when they reflected on their ways to practise. In addition, those who read the thesis have an opportunity to learn new information about practising the violin.</p>		
Keywords/tags (subjects) practising violin playing, violin, the level of basics		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Viulunsoiton harjoittelun merkitys	4
2.1	Viulunsoiton harjoittelu mestaripedagogien näkökulmasta	4
2.2	Vanhempien tuen merkitys.....	6
3	Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset.....	10
4	Tutkimusasetelma.....	11
4.1	Tutkimusstrategiat	11
4.2	Tutkimusjoukko	12
4.3	Aineistonkeruumenetelmä	13
4.4	Aineiston analyysi	15
4.5	Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	17
5	Tulokset	19
5.1	Harjoittelun määrä.....	19
5.2	Motivaatio harjoitteluun.....	22
5.3	Harjoittelun avut.....	24
5.4	Kyselyyn osallistuneiden oppilaiden musiikilliset taustat	27
6	Tulosten tarkastelu ja pohdinta.....	30
	Lähteet	36
	Liitteet.....	38
	Liite 1. Kysely	38
	Liite 2. Tutkimuslupa	40
	Liite 3. Kyselyyn osallistuneiden oppilaiden suostumus tieteelliseen tutkimukseen	43

Kuviot

Kuvio 1. Kyselyyn osallistuneiden ikäjakauma.....	12
Kuvio 2. Oppilaiden yhtämittainen harjoittelumäärä kerrallaan.	19
Kuvio 3. Oppilaiden harjoittelukerrat päivän aikana.	20
Kuvio 4. Oppilaiden arvio, kuinka monena päivänä viikossa he harjoittelevat.	21
Kuvio 5. Oppilaiden motivaatioon vaikuttavat positiiviset tekijät.	23
Kuvio 6. Oppilaiden harjoittelua estävät tekijät.	24
Kuvio 7. Oppilaita harjoitteluun avustavat ihmiset.	25
Kuvio 8. Lisätietoa opettajan antamista neuvoista harjoitteluun.	26
Kuvio 9. Oppilaiden ulkoiset apuvälineet harjoittelussa.	27
Kuvio 10. Oppilaiden musiikillinen tausta.....	27
Kuvio 11. Oppilaiden kokemus viulunsoiton yksityistunneista.....	29

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni perehdytään alkeisoppilaiden käytäntöihin viulunsoiton harjoittelussa. Soiton harjoittelu vaatii tunnetusti oppilaalta hyvää keskittymiskykyä ja kärsivällisyyttä, jotta soittotaidossa kehittyisi. Viulunsoitto on kuitenkin hyvä aloittaa jo nuorena lapsena, jolloin oppiminen on nopeampaa ja tehokkaampaa. 2000-luvulla nopeasti kehittynyt tekniikka ja älylaitteiden käyttö ovat haasteita lasten keskittymiskyvylle ja pitkäjänteiselle työskentelylle.

Tutkimukseen osallistuneiden oppilaiden kokemuksia viulunsoiton harjoittelusta kartoitetaan tutkimuksessa kyselyllä, joka toimitetaan musiikkioppilaitokseen. Tutkimuksen tarkoitus on selvittää kyselyssä olevilla avoimilla ja monivalintakysymyksillä, miten alkeistasolla soittavat oppilaat kokevat viulunsoiton harjoittelun.

Aikaisemmin viulunsoiton harjoittelusta on tehty useita opinnäytetöitä esimerkiksi motivaation (Koikkalainen 2018; Saira 2013) ja mestarin tasolle pyrkimisen näkökulmasta (Komu 2018), mutta samanlaista alkeisoppilaiden harjoittelutottumuksiin liittyvää kartoitettavaa kyselytutkimusta ei ole tehty. Tässä tutkimuksessa tutkimustulokset perustuvat oppilaiden ainutlaatuisiin mielipiteisiin viulunsoiton harjoittelua kohtaan, joita on mahdollista hyödyntää viulupedagogiikassa.

Alkeistasolla soittavilla oppilailla soiton harjoittelun tukena ovat usein opettajan lisäksi myös vanhemmat tai lähipiiri, jotka voivat hyötyä opinnäytetyön lukemisesta. Opinnäytetyö on kohdistettu myös viulupedagogiaa opiskeleville ihmisille, viulupedagogeille ja muuten aiheesta kiinnostuneille ihmisille.

2 Viulunsoiton harjoittelun merkitys

2.1 Viulunsoiton harjoittelu mestaripedagogien näkökulmasta

Ivan Galamian (1990) ja Lajos Garam (2001; 1984; 1972) ovat kokeneita viulupedagogeja, jotka ovat kasvattaneet oppilaitaan virtuoosin tasolle. Heidän antamat neuvonsa viulunsoiton harjoittelusta pätevät kuitenkin myös alkeisopetuksessa. Huippupedagogit ovat yhtä mieltä siitä, että hyvän harjoittelun salaisuus piilee säännöllisyydessä ja hyödyllisyydessä (Galamian 1990, 75-76; Garam 2001, 137).

Viulunsoiton kotiharjoittelu on Galamianin (1990) mukaan jatke soittotunnille ja harjoittelemisen on avain soittotaidossa kehittymiseen. Galamian korostaa viulistin harjoittelussa henkisen valppauden tärkeyttä ja oppilaan omaa kontrollia harjoittelua kohtaan. Mekaaninen sormien liike ja ajatusten harhailu eivät ole hyvää harjoittelua, vaan Galamiania lainaten: ”ajan ja voimien tuhlausta”. Hyvä harjoittelu on puolestaan monipuolista ja säännöllistä. (Galamian 1990, 75.)

Garam (2001) on Galamianin kanssa samaa mieltä kotiharjoittelun tärkeydestä. Harjoittelun hyödyllisyys riippuu siitä, miten harjoittelu tehdään. Laadukas harjoittelu viittaa Garamin mukaan siihen, ettei oppilas toista virheitään, vaan on kykeneväinen parantamaan soittoaan jokaisella harjoituskerralla. Tähän liittyy oppilaan ”sisäinen korva”, jonka avulla oppilas on tietoinen, mitä haluaa viulusta saada soitetuksi. Garam painottaa myös, että hyvä harjoittelu on monipuolista ja ”harjoitus tekee mestarin”. (Garam 2001, 137-139.)

Lajos Garam pitää hitaasti harjoittelemista tärkeänä ja korostaa, että viulunsoiton harjoittelun tulee aina olla hyödyllistä, jotta se kehittäisi soittajaa. Viulunsoittajalta vaaditaan kärsivällisyyttä, mutta myös realistisuutta ja päämäärätietoisuutta. Yleisimpiä virheitä Garamin mukaan hyödyttömässä harjoittelussa on tiedostamaton soittaminen hallitsemattomassa tempossa, keskittymiskyvyn karkailu ja virheiden hyväksyminen tai ohittaminen. (Garam 1972, 124-125.) Samaa mieltä hitaasti harjoittelemisen tärkeydestä on kuuluisa viulisti Itzhak Perlman (2016), joka painottaa, että kappaleita kannattaa harjoitella kärsivällisesti, pienissä osioissa ja hitaassa tempossa.

Garam (1972) lisää, että hyödyllisessä harjoittelussa soittaja on rauhoittunut kuuntelemaan, hän ajattelee musiikillista hahmotusta ja pysähtyy yksityiskohtiin. Hänen mukaansa haastavimpia kohtia on toistettava useita kertoja, mutta jokaisen toiston tulisi onnistua vähintään yhtä hyvin kuin edellisen toiston. (Garam 1972, 127-128.)

Kappaleen tai musiikillisen teoksen opettelemista Garam (1972) kuvailee ”rakennusprosessiksi”. Teos tutkitaan ensin ilman soitinta ja perehdytään sävellykseen sen aikakauden ja tyylin mukaan. Tämän jälkeen aletaan hahmottaa sormituksia ja jousituksia ja asetetaan ne soittajalle luonteviksi. Seuraavassa vaiheessa siirrytään soittajan tulkintaan, mutta tähän vaiheeseen siirryttäessä kappale on jo osissa opeteltu liikesuorituksiltaan automaattisiksi. Garam opastaa, että soittajalla itsellään täytyy ”rakennusprosessin” alussa olla selvä käsitys siitä, mikä on päämääränä ja miten siihen on mahdollista pyrkiä. Opettajan tehtävä on avustaa oppilasta niissä musiikin aspekteissa, joihin oppilas omalla taitotasollaan tarvitsee opastusta tai tukea. (Garam 1972, 125-129.)

Myös Galamian (1990) painottaa, että pedagogin opastuksella on oppilaalle paljon merkitystä. Hänen mielestään jokaisen opettajan tehtävä on opastaa, kuinka oppilas voi harjoitella kotona hyvin ja tehokkaasti. Rutiininomaisia tuntimääriä Galamianin mielestä ei ole opettajan kuitenkaan syytä laatia, sillä kaikki oppilaat ovat yksilöitä, eikä samanlaiset aikataulut sovi kaikille. (Galamian 1990, 75.) Myös Itzhak Perlman (2015) ajattelee, ettei lapselle kannata antaa vakiomäärää harjoitteluun, vaan mieluummin painottaa harjoittelun hyödyllisyyden merkitystä. Harjoittelemisen täytyy tehdä keskittyneesti ja toistot tarkoituksenmukaisesti. (Perlman, 2015.) Sekä Galamianin (1990, 75) että Perlmanin (2015) mukaan pääasia on, että tehtäviä toistetaan tarpeeksi säännöllisesti ja harjoittelu on hyödyllistä.

Samaa mieltä harjoittelusta ja pedagogin opastuksen tärkeydestä on unkarilainen viulisti ja viulopedagogi Leopold Auer (1980). Hän painottaa harjoittelussa kärsivällisyyden merkitystä ja mainitsee, kuinka nuoret viulistit eivät useinkaan ymmärrä harjoittelun laadun merkitystä heidän tulevaisuuttaan ajatellen. Nuoren viulistin kehitys soitossa riippuu Auerin mukaan paljolti siitä, millaista opastusta hän saa soitolleen ja harjoittelulleen ja kuinka hän voi hyödyntää sitä parhain mahdollisin keinoin. (Auer 1980, 14.)

Kuuluisa viulisti Yehudi Menuhin (2016) on kuvaillut viulunsoiton harjoittelun olevan muusikolle ”niin luonnollista, kuin lentäminen on linnulle”. Hän on sitä mieltä, että viulunsoittoa tulee harjoitella joka päivä, jos soittamista todella rakastaa ja siinä haluaa kehittyä. Oopperalaulaja Luciano Pavarotti (1979) puolestaan lisää, että harjoittelun merkitys on kehittää tekniikka niin luonnolliseksi, ettei sitä tarvitse ajatella enää esiintymislavalla.

Lajos Garam (2001) on oman opettajauransa aikana tutkinut myös viulistin kehityksen hidastumiseen liittyviä tekijöitä ja miettinyt, kuinka oppilaan innostuminen puolestaan voidaan säilyttää. Garamin mukaan lapsia opastavan opettajan tehtävä on sekä mukautua mielikuvituksellisesti lapsen maailmaan että ohjata oppilastaan määrätietoisesti oikeaan suuntaan. Oppilasta motivoi, mikäli opettaja osaa valita oppilaalleen sopivantasoista ja hänelle mieluista ohjelmistoa harjoiteltavaksi. Innostavat oppimiskokemukset, onnistuneet esiintymiset ja edistyminen viulunsoitossa motivoivat oppilasta jatkamaan soitonharjoittelua. (Garam 2001, 258-262.)

Vastakohtaisesti Garam luettelee, että viuluoppilaan soittoinnostus voi hiipua liian ankaran tai liian kiltin opettajan ohjauksessa, tai jos ohjelmisto ei ole sopivaa oppilaan taitotasoon nähden. Innostus voi olla vaakalaudalla myös silloin, jos oppilaan ympäristössä ei ole muita soittoa harrastavia tovereita, tai jos he ovat taidoissaan jo huomattavasti pidemmällä. Myös väsymys koulupäivien jälkeen tai oppilaan mielenkiinnon puuttuminen viulunsoittoa kohtaan voivat olla haasteita soittomotivaation säilymisessä. Garam lisää, että soittamisen on vaikutettava oppilaaseen joko tunneta-solla tai älyllisesti, jotta soittaminen tuntuisi oppilaalle innostavalta. (Garam 2001, 259-261.)

2.2 Vanhempien tuen merkitys

Suomalainen viulupedagogi Piia Tuohino (2009, 3) on perehtynyt viulunsoiton harjoitteluun alkeisoppilaan näkökulmasta. Tuohino painottaa viulunsoittajan vanhempien tuen merkitystä – mitä nuorempi lapsi, sitä enemmän vanhempien tuella on merkitystä. Tuohino on sitä mieltä, että järjestelmällinen opetus on viulunsoitossa tärkeää, mutta soittoharrastuksen tulisi tuottaa oppilaalle myös soiton iloa ja mielekkyyttä harrastusta kohtaan. (Tuohino 2009, 3.)

Tuohino (2009, 17) ajattelee, että vanhempien kannustavalla tuella ja aidolla mielenkiinnolla lapsen soittoharrastusta kohtaan on nuorella viulunsoittajalla merkitystä, jotta oppilaan motivaatio ja kotiharjoittelu pysyisivät yllä. Piia Tuohino (2009, 18) on samaa mieltä Lajos Garamin (2001, 145) kanssa, etteivät vanhemmat saisi vain patistaa lasta harjoittelemaan, vaan kävisivät lapsen soittotunneilla ja kotona auttaisivat lasta harjoittelemaan. Kun lapsi on yli 10-vuotias, nuori viulisti alkaa itsenäistyä ja halua usein hoitaa soittotuntinsa ja -läksynsä jo itse (Garam 2001, 146; Tuohino 2001, 18). Vanhempien tuki on tärkeää koko lapsen soittoharrastuksen ajan, mutta tuen muoto vain muuttuu. Liiallinen vanhemman holhoaminen ei ole Tuohinon mukaan hyödyllistä, sillä soittamisen täytyisi kuitenkin lähteä lapsesta itsestään. Tuohino opastaa, että vanhempien tärkein tehtävä olisi motivoida, kannustaa ja tukea lastaan viulunsoitossa. (Tuohino 2001, 18.)

Erityispedagogiikan yliopistonlehtori Tuomo Virtanen (2018) mainitsee vanhempien tuen merkityksestä yhteydessä koulunkäyntiin, mikä on liitettävissä myös soiton oppimiseen. Virtanen painottaa, että kasvava nuori tarvitsee sosiaalista tukea koulunkäyntiin ja yksinkertaisimmillaan se on vanhempien kiinnostuksen osoittamista lapsen koulunkäyntiä kohtaan. Virtanen on myös sitä mieltä, että positiivinen oppimisympäristö ja opettajan ja oppilaiden välinen hyvä vuorovaikutussuhde innostaa oppilaita koulunkäyntiin. (Virtanen 2018.)

Vanhempien tuen merkityksestä mainitsee myös suomalainen huippuviulisti Elina Vähälä (2019). Vähälä kertoo olevansa onnekas, etteivät hänen vanhempansa puuttuneet nuoren viulistin soittoon, vaan motivoivat tukemalla häntä viulunsoitossa. Hän on sitä mieltä, että vanhempien tehtävä on ”kustantaa, kannustaa ja kuskata”, eikä koskaan kritisoida lastaan viulunsoitossa. Elina Vähälän mielestä palaute tulee opettajalta, ei vanhemmalta. Silloin palaute tulee oikealta henkilöltä ja perhesuhteet pysyvät normaalisti yllä. (Hujanen, 2020.)

Tuohinon (2009) mukaan oikea harjoittelutekniikka on oppilaan syytä ymmärtää jo varhain, ja pienten lasten kohdalla soittoläksyjä valvoo vanhempi. Tuohino opastaa, ettei harjoitteluajan tarvitse alussa olla kuin 10-20 minuuttia, mutta sen pitäisi olla päivittäistä. Jos lapsen on vaikeaa keskittyä, harjoittelun voi suorittaa useammassa osassa päivän aikana. Kun tehtävistä tulee haastavampia, harjoittelun määrä lisääntyy. Piia Tuohino perustelee jokapäiväistä harjoittelua heti alusta alkaen siitä syystä,

että lapsi omaksuu harjoittelun osaksi päivittäisiä rutiineja. Kun viulunsoitossa edistyy, se tukee myös motivaatiota ja innostaa oppimaan lisää. (Tuohino 2009, 48-49.)

Garamin (2001) kirjassa Lahjakkaan viulistin kasvatus esitellään myös Helsingin Sanomissa julkaistu T. Paukun vuonna 2003 kirjoittama artikkeli, jossa professori John Slobodan väittää, että lähes jokaisella lapsella on sopivissa olosuhteissa mahdollisuus kehittyä hyväksi muusikoksi. Vanhempien tulee tukea lasta soittoharrastuksessa ja pedagogin täytyy olla välittävä, päämäärätietoinen ja pätevä. Tämän lisäksi oikeanlainen harjoittelu määrää lopputuloksen. (Garam 2001, 139.)

Myös suomalainen pianisti ja pianopedagogi Rauno Jussila (2020) on huomannut edellämainitun ilmiön ja kuvaillut kirjoituksissaan luonnolliseen oppimisympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Hän luettelee, että soiton oppimisessa on tärkeää, että oppilaan kotona oppilasta tuetaan soittamisessa ja hänen opettajansa on osaava ja opetusmetodeiltaan monipuolinen. Lisäksi soiton oppimiseen vaikuttaa oppilaan fyysinen kyvykkyys ja psyykinen sisäinen motivaatio soittoa kohtaan. Luonnollisen oppimisen prosessit painottuvat yksilöllisesti oppilaan mukaan, mutta kaikki edellämainitut tekijät vaikuttavat oppimisen lopputulokseen. (Jussila 2020.)

Piia Tuohino (2009) kiteyttää Lajos Garamin ja Ivan Galamianin tehokkaan harjoittelun merkityksen lauseeksi: ”Oikein harjoiteltaessa opitaan paljon lyhyessä ajassa.” Vaikka lapset haluavat usein oppia asioita nopeasti ja helposti, kannattaa Tuohinon mukaan vanhempien muistuttaa lapsiaan pitkäjänteisyydestä ja kärsivällisyydestä, joita tarvitaan muillakin elämän alueilla. Harjoittelun laadukkuutta edistää harjoittelun tarkoituksenmukaisuus. Väsyneenä tai kiireisenä ja kärsimättömänä harjoittelu ei kannata. Silloin usein tuotetaan virheitä tai harjoittelu sortuu ”soittelemiseen”, mikä ei ole harjoittelua. (Tuohino 2009, 49.) Harjoittelun ei tulisi Tuohinon mukaan olla kuitenkaan liian vakavamielistä, vaikka se vaatiikin paljon keskittymistä. Lapsen harjoittelemiseen voidaan liittää esimerkiksi leikkejä ja lauluja, jotta musiikin ilo säilyisi. (Tuohino 2009, 50.)

Lajos Garam (2001) on tutkinut myös kasvuympäristön vaikutuksia yhteydessä muusikkouteen. Opettajauransa aikana Suomessa tehtyjen havaintojensa perusteella hän on huomannut suomalaisten vanhempien soveltavan lastenkasvatukseen neljää eri

kasvatusmenetelmää. Garam on sitä mieltä, että ehdottomasti paras kasvatusmenetelmä muusikkouden tukemiseen on kasvatus, jossa lapselle asetetaan selkeät rajat ja häntä kohdellaan suurella rakkaudella. Garamin kirjoittamassa kirjassa Lahjakkaan viulistin kasvatus esitellään myös lahjakkuuden tutkijan, professori Kari Uusikylän toteamus, että tärkeintä kasvatuksessa on aikuisen antama kypsä malli lapselle. (Garam 2001, 135-136.)

Garamin (2001) mukaan vapaan kasvatuksen metodilla erityisenkään musikaalinen lapsi ei useimmiten menesty musiikkiopinnoissaan aikuisiällä, koska lapsuudessa oppilas on tottunut toimimaan täysin vapaasti ja omin ehdoin mielensä mukaan. Päinvastainen, hyvin ankara kasvatusmetodi, puolestaan tekee lapsesta alistetun ja rikoo lapsen itseluottamusta. Lapsen on myöhemmin hyvin vaikeaa rakentaa uskoa itseensä ja luottaa omiin mahdollisuuksiinsa, mikä on muusikkouden kannalta ehdottoman tärkeää. Kolmannessa kasvatusmetodissa Garamin havaintojen mukaan lapsi noudattaa asiallisesti sääntöjä ja toimii sivistyneesti, mutta elää tunteettomassa ympäristössä. Rakkauden kasvatus tekee lapsista Garamia lainaten ”ruusuntaimia, jotka ovat kärsineet kuivuudesta.” Vanhempien osoittama rakkaus lastaan kohtaan vaikuttaa Garamin mukaan myös kehittyvän yksilön itsekuriin, millä on puolestaan yhteyttä menestykseen. (Garam 2001, 130-135.)

Garam (2001) ohjeistaa, että mikäli lapsioppilaasta toivotaan tulevaisuudessa muusikkoa, on vanhempien ohjauksella merkitystä jo varhaisessa vaiheessa lapsen soitto-opintoja. Merkitystä on tavoitteilla, päämäärätietoisella pedagogilla ja harjoittelun määrällä. (Garam 2001, 123-125.) Garam kuitenkin kiteyttää myös, että kaikista viulu soittavista lapsista ei tarvitse tulla ammattimuusikkoja. Tärkeintä on, että musiikin oppimisen mahdollisuus suodaan kaikille halukkaille harrastajille ja musiikkia arvostetaan lapsen kasvuympäristössä. (Garam 2001, 122.)

3 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoitus on selvittää, miten alkeistasolla soittavat viulunsoiton oppilaat kokevat viulunsoiton harjoittelun. Tutkimuskohteena ovat musiikkioppilaitoksessa perustasolla soittavat oppilaat, jotka harrastavat viulunsoittoa perustasolla 1 ja 2. Tutkimuskysymyksiksi muodostuvat seuraavat alueet:

1. Millaisia musiikillisia taustatekijöitä oppilailla on kasvuympäristöissään?
2. Kuinka säännöllisesti ja minkä verran kerrallaan oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa?
3. Mitkä ovat vaikuttavia tekijöitä alkeisoppilaiden harjoittelumotivaatioon?
4. Mitkä ovat harjoittelun apuna toimivia tekijöitä?

Tutkimusaineistona on kysely, jonka avulla selvitetään alkeisoppilaiden kokemuksia harjoittelua kohtaan. Vastauksia analysoimalla kartoitan oppilaiden kokemuksia musiikkiopistossa perustasolla soittavilta oppilailta, jotka harrastavat viulunsoittoa perustasolla 1 ja 2.

4 Tutkimusasetelma

4.1 Tutkimusstrategiat

Tutkimukseni on tapaustutkimus, jossa pyritään kartoittamaan alkeistasolla soittavan oppilasjoukon viulunsoiton harjoittelua. Strateginen lähtökohta opinnäytetyössäni on fenomenologinen suuntaus, jossa tutkimusaineistoa lähestytään kvalitatiivisesti ja kvantitatiivisesti.

Eskolan ja Suorannan (1999, 19) mukaan laadullisessa tutkimuksessa aineistolähtöisessä analyysissä rakennetaan teoriaa empiirisestä aineistosta lähtien, ilman valmiita hypoteeseja tutkimuksen tuloksista.

Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2004) kuvailevat, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkimuksen kohdetta pyritään selvittämään hyvin kokonaisvaltaisesti. Näkökulmana kvalitatiivisessa tutkimuksessa on lähtökohtaisesti tutkittavien ajatukset, joita tutkija pyrkii havainnoimaan esimerkiksi keskustelemalla tutkittavien kanssa, tai teettämällä heille lomakkeita tai testejä. Ainutlaatuista aineistoa käsitellään ja tulkitaan monitahoisesti ja yksityiskohtaisesti. Tutkimuksessani aineistona on kysely, johon saatuja vastauksia analysoin ilman valmista teoriaa tai hypoteesia. (Hirsjärvi ym. 2004, 152-155.)

Hirsjärvi ja muut (2004, 127) ovat myös todenneet, että kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimussuuntaus koetaan lähestymistapana usein toisiaan täydentävinä suuntauksina. Kyseisiä menetelmiä käytetään usein tutkimuksessa rinnakkain, mitä toteutan myös omassa tutkimuksessani. Kvantitatiivinen tutkimus sisältää määrällisen arvon numeroina, kun taas kvalitatiivinen selittää ilmiölle merkityksiä. (Hirsjärvi ym. 2004, 128.)

Opinnäytetyöni on myös vertaileva tutkimus, sillä aineiston analysointivaiheessa lähdän purkamaan kyselyssä saatuja vastauksia niiden yhtäläisyyksien ja erojen perusteella (Jyväskylän yliopisto, Koppa 2014). Ensin luokittelen vastauslomakkeet ikäluokittain, minkä jälkeen lähdän analysoimaan samankaltaisia piirteitä tutkimukseen osallistuneiden vastauksissa. Lähestymistapani analysoitavaan tutkimusaineistoon on myös fenomenologista, sillä lähestyn tutkimuskohdetta mahdollisimman avoimesti

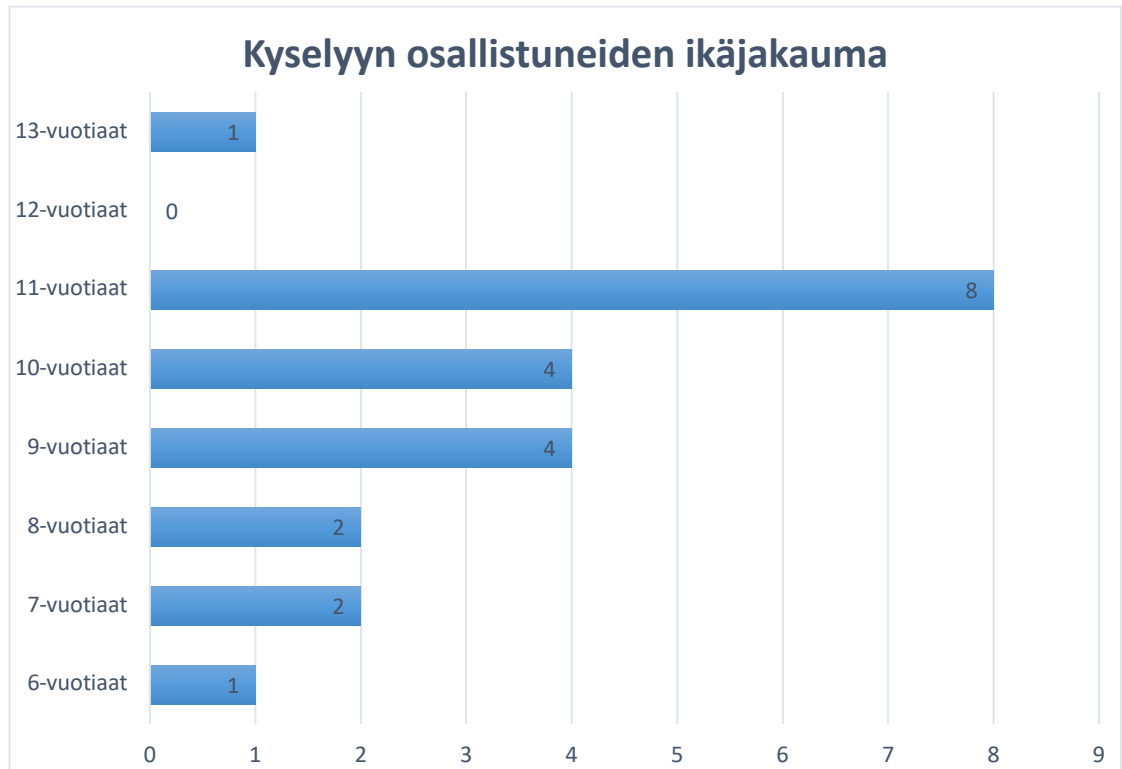
ilman ennalta määrättyjä oletuksia tai määritelmiä. Tutkijana en käytä aineiston purkamiseen myöskään teoreettista viitekehystä. (Jyväskylän yliopisto, Koppa 2015.)

4.2 Tutkimusjoukko

Opinnäytetyössäni tutkittavia ovat viiden viulunsoitonopettajan oppilaat, jotka kuuluvat tutkimukseen tarkoitettuun kohdejoukkoon. Tutkimuksessani kohdehenkilöitä ovat kyselyyn vastaavat, perustasolla 1 ja 2 soittavat viulunsoiton oppilaat. Tutkimusjoukko on valittu tutkimukseen tarkoituksenmukaisesti, mikä on tyypillistä kvalitatiivisessa tutkimuksessa. (Hirsjärvi ym. 2004, 155.)

Tutkimusjoukosta neljän viulunsoitonopettajan oppilaat harrastavat viulunsoittoa keskenään samassa musiikkioppilaitoksessa ja lisäksi yhden opettajan oppilaat opiskelevat viulunsoittoa eri kaupungissa, toisessa musiikkioppilaitoksessa.

Kyselylomakkeita oli yhteensä 30, joista kyselylomakkeita palautettiin takaisin 22. Prosentuaalisesti vastauslomakkeita palautettiin takaisin siis 67 prosenttia. Kyselyyn osallistuneet oppilaat ovat iältään 6-13 -vuotiaita. Kuviossa 1 on esitelty kyselyyn osallistuneiden ikäjakauma suhteessa vastaajien määrään.

Kuvio 1. Kyselyyn osallistuneiden ikäjakauma.

4.3 Aineistonkeruumenetelmä

Kysely teetetään viiden viulunsoiton opettajan oppilailla, jotka soittavat viulua perustasolla 1 tai 2. Kyselyssä pääotsikkoja ovat oppilaiden musiikillinen tausta, ajankäyttö, motivaatio ja apukeinot harjoitteluun. Oppilaiden ajankäyttöä harjoittelussa kartoitetaan selvittämällä kyselyssä, minkä verran ja kuinka usein oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa. Motivaatiota selvitetään kysymällä, mitkä asiat oppilaita motivoivat harjoittelemaan ja mitkä tekijät hankaloittavat heidän viulunsoiton harjoitteluaan. Kyselyssä kartoitetaan myös, tukevatko oppilaiden läheiset tai opettajat oppilaita viulunsoiton harjoittelussa konkreettisesti, tai käyttävätkö oppilaat harjoittelun apuna esimerkiksi harjoittelupäiväkirjaa tai opettajan laatimaa taitotaulukkoa. Lisäksi perehdytään oppilaiden musiikilliseen taustaan ja pyydetään oppilaita pohtimaan, onko heidän kasvuympäristössään ollut musiikillisia virikkeitä ennen viulunsoiton yksityistuntien aloittamista.

Vastaamisaikaa kyselyyn oppilailla on noin yksi kuukausi. Kyselyyn vastataan käsin kirjoittaen eikä sähköisesti, jolloin kyselylomake oli hyvin konkreettisesti täytettä-

vissä. Oppilaat saavat mahdollisesti täyttää lomakkeet nuoresta iästään johtuen vanhempiensa tai opettajansa kanssa ja tutkimuslupiin saadaan samalla allekirjoitukset alaikäisten oppilaiden huoltajilta, mikä edistää tutkimuksen luotettavuutta. Kysely on liitetty opinnäytetyöni loppuun (ks. liite 1).

Aineistonkeruumenetelmänä käytettävä kysely on keskeinen menetelmä survey-tutkimuksessa (Hirsjärvi ym. 2004, 182). Tutkimukseni ei edusta perinteistä survey-tutkimusta, jossa tutkimuskohteena on usein suurehko joukko satunnaisotannalla valittuja tutkittavia (Jyväskylän yliopisto, Koppa 2014). Englanninkielinen termi *survey* tarkoittaa sellaisia kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa tutkimuksen kohdehenkilöt antavat näytteen tietystä perusjoukosta, ja aineistoa kerätään standardoidusti. Teettämäni kysely on standardoitu, eli kyselyn kysymykset ovat täysin samanlaiset kaikille kyselyyn osallistuville (Hirsjärvi ym. 2004, 182).

Teettämässäni kyselyssä on tutkittaville sekä avoimia että monivalintakysymyksiä. Avoimilla kysymyksillä, joista kysely pääosin koostuu, saadaan kyselyyn osallistuvilta laajemmin heidän henkilökohtaisia ajatuksiaan selville. Myös Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2004, 190) ovat todenneet, että avoimet kysymykset sallivat vastaajan kuvailla mielipidettään omin sanoin, sulkematta vaihtoehtoja pois. Avoimilla kysymyksillä selvitetään opinnäytetyössäni oppilaiden taustatietoja, motivaatiota, ajankäyttöä ja harjoittelun apukeinoja viulunsoiton harjoittelussa.

Monivalintakysymykset puolestaan mahdollistavat tutkimustulosten analysoinnin määrällisesti. Monivalintakysymyksissä tulosten vertailu on toteutettavissa mielekkäämmiin, ilman suurta vastauskirjoa (Hirsjärvi ym. 2004, 190). Monivalintakysymyksillä selvitetään oppilaiden ajankäyttöä heidän viulunsoiton harjoittelussaan, jotta saataisiin määrällisesti analysoitava arvio, paljonko kyselyyn osallistuvat oppilaat käyttävät viulunsoiton harjoitteluun aikaa.

Kyselyn avulla pyritään herättämään tutkimukseen osallistuvilla oppilailla ajatuksia ja itsearviointia heidän harjoittelutottumuksistaan viulunsoitossa. Suomalaisessa musiikkioppilaitoksessa viulunsoitto on monille oppilaille harrastus ilman tavoitetta täh-

dätä virtuoosiksi. Musiikkikasvatusta arvostetaan ja musiikinopetusta pyritään tarjoamaan kaikille halukkaille. Kyselyn avulla kartoitetaan, miten viulunsoiton harjoittelu koetaan, kun tutkimuskohteena on viulua soittavat oppilaat alkeistasolla.

Luomani kysely on kontrolloitu kysely. Mykkäsen (2006) mukaan kontrolloidussa kyselyssä kyselyn tekijä on itse osallistunut lomakkeen jakamiseen, tutkimuksesta informoimiseen ja vastausten tarkistamiseen. Kyselylomakkeet toimitin suljetuissa kirjekuorissa kyselyyn vastanneiden oppilaiden opettajille, jotka jakoivat kyselyt oppilailleen. Opettajat palauttivat kyselylomakkeet suljetuissa kirjekuorissa takaisin minulle, lukuunottamatta kolmea kyselylomaketta, jotka palautettiin postissa kotiosoitteeseen.

4.4 Aineiston analyysi

Analysoin kyselyä lähtökohtaisesti enemmän laadullisesti kuin määrällisesti, mutta aloitan aineiston purkamisen luokittelemalla aineistoa ryhmiin määrällisten tietojen, kuten soittajien ikien perusteella. Myös selvitetessä oppilaiden harjoittelun määrää ja kokemusta viulunsoiton yksityistunneista oppilaita pyydettiin vastaamaan kysymyksiin lukuina (ks. liite 1). Kaikki kyselyssä saadut vastaukset esittelen määrällisesti kuvioina, joissa tulokset esitellään joko prosentuaalisesti tai lukumäärinä (ks. kuviot 1-11).

Hirsjärvi ja muut (2004, 128) ovatkin todenneet, että kvantitatiivinen vaihe voi toimia edeltävänä tekijänä kvalitatiiviselle vaiheelle tutkimuksessa, kun halutaan etukäteen luokitella vertailtavia ryhmiä kvalitatiivista tutkimusta varten. Tutkimuksesta laadullisen tekee avoimet kysymykset, joissa oppilaat kertovat omia mielipiteitään ja henkilökohtaisia ajatuksiaan mahdollisesti perustelujen kera.

Tuomen ja Sarajärven (2009, 108) mukaan laadullisessa tutkimuksessa aineiston analysointivaiheessa tarkoitus on järjestää aineisto selkeään muotoon ja luoda sanallinen kuvaus tutkittavasta aiheesta. Opinnäytetyössäni järjestän kyselylomakkeista saadut vastaukset määrällisen ja laadullisen analysoinnin tuloksena kokonaisuudeksi, minkä perusteella teen lopputulokseen vaikuttavia johtopäätelmiä. Tuomi ja Sarajärvi

(2009) kuvailevat prosessia seuraavasti: Aineisto hajotetaan ensin osiin ja kootaan uudelleen loogiseksi kokonaisuudeksi tutkijan päättelyn ja tulkinnan mukaan. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108.)

Tässä tutkimuksessa toteutan Tuomen ja Sarajärven (2009) antamia ohjeita, joissa aineistolähtöisen laadullisen tutkimuksen analysointivaihe jaetaan kolmeen eri osaan. Ensimmäinen aineisto pelkistetään, seuraavaksi ryhmitellään ja kolmanneksi luodaan teoreettisia käsitteitä. Pelkistämisen eli redusointivaiheessa aineistosta kerätään tutkimustehtävää tukevia ilmaisuja, jotka otetaan analyysin alkuvaiheessa huomioon. Ryhmittely- eli klusterointivaiheessa aineisto ryhmitellään samankaltaisuuksien tai eroavaisuuksien mukaan, minkä jälkeen luokitellut ryhmät yhdistetään sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Kolmannessa, abstrahointivaiheessa, tutkimuksen kannalta oleellinen tieto erotetaan ja luokituksia yhdistellään teoreettisiksi käsitteiksi. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108.)

Toteutan edellä mainittua analysointiprosessia aloittamalla aineiston purkamisen lukemalla kaikki saadut vastauslomakkeet läpi. Kyselyssä on useampi osa-alue, joten vastausten lukeminen läpi ilman ennako-oletuksia antaa katsauksen tutkimusaineistosta kokonaisuudessaan. Redusointivaihe ei ole tutkimukseni kannalta oleellinen, kun tutkimusaineistona on kysely, mikä vaatii vastausten perusteella luokittelua ryhmiin jo analysoinnin alkuvaiheessa. Analysointiprosessi aloitetaan määrällisellä analyysillä.

Kun olen lukenut aineiston läpi, siirrytään klusterointivaiheeseen, jossa alkuun jaotellaan tutkimusaineisto ryhmiin vastaajien iän perusteella. Määrällisesti tutkin, minkä ikäisiä tutkimukseen vastanneet oppilaat ovat ja paljonko samanikäisiä vastaajia on keskenään. Seuraavaksi siirryn tutkimaan harjoittelun määrää ja jaottelen samankaltaiset vastaukset monivalintakysymyksen kolmen vaihtoehdon perusteella ryhmiin. Harjoittelun määrää koskevilla avoimilla kysymyksillä kartoitetaan määrällisesti, minkä verran oppilaat harjoittelevat päivä- ja viikotason tasolla. Vastauksia analysoin määrällisesti tutkien samankaltaisten vastausten yleisyyttä ja tutkin laadullisesti oppilaiden vastauksia avoimiin kysymyksiin.

Seuraavaksi siirrytään myös laadulliseen analysointiin tutkittaessa vastauksia otsikoihin motivaatio, harjoittelun avut ja musiikillinen tausta. Määrällisesti vastauslomakkeita ryhmitellään edelleen samankaltaisten vastausten perusteella, mutta avoimien kysymysten vastauksissa otetaan huomioon oppilaiden omat mielipiteet myös laadullisen analyysin kannalta. Abstrahointivaiheessa määrällisiä tuloksia havainnollistetaan kuvioin diagrammeilla. Laadullinen analyysi vaikuttaa tutkimuksen lopputulokseen päätelmieni perusteella.

4.5 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Hirsjärvi ja muut (2004, 216-217) kertovat, kuinka kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan tutkimuksen validiutta ja reliabeliutta. Kun kyseessä on opinnäytetyöni tapauksessa kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tapaustutkimus, voi tutkimuksen pätevyden ja luotettavuuden arviointi olla haastavaa. Hirsjärvi ja muut (2004, 216-217) pitävät kyselylomakkeissa haasteena sitä, että vastaajat ovat saattaneet käsittää kysymykset toisin kuin tutkija on tarkoittanut, mikä voi vaikuttaa tutkimuksen pätevyteen. Reliabeliutta puolestaan ei edesauta se, että toteutan tutkimuksen yksin, enkä voi verrata määrällisesti analysoituja tuloksiani toisten tutkijoiden tuloksiin. (Hirsjärvi ym. 2004, 216.)

Kvalitatiiviseen tutkimukseen liittyen ajatuksia käsitteestä validius on myös kritisoitu. Wolcott (1995) on todennut termin olevan epäselvä, sillä tapaustutkimuksessa kaikki tutkimusaineistoon saadut vastaukset ovat ainutlaatuisia, eikä kahta samanlaista tapausta ole. Myös Holstein ja Gubrium (1995, 9) ovat todenneet samoin arvioidessaan haastattelututkimuksia. (Hirsjärvi ym. 2004, 217.)

Hirsjärvi ja muut (2004, 217) ovat kuitenkin todenneet, että laadullisen tutkimuksen luotettavuutta edesauttaa tutkijan antama selkeä selostus tutkimuksen toteuttamisesta. Opinnäytetyössäni reliabeliutta todistaa se, että ryhmittelyt selitetään ja perustellaan lukijalle mahdollisimman tarkasti. Myös lopputulokseen vaikuttava tulkinta tutkimuksen lopputuloksesta on selitettävä ja perusteltava.

Opinnäytetyössäni reliabeliutta ja validiutta edistää huolellinen tutkimusaineiston purkaminen ja analysointiprosessin tarkka selvittäminen. Reliabeliutta edistää, että

kyselyyn vastanneet oppilaat ovat antaneet suostumuksensa tutkimukseen osallistumiseen. He ovat vastanneet kyselylomakkeeseen henkilökohtaisesti käsin kirjoitettuna tai nuoresta iästään johtuen vanhempansa tai opettajansa avuin. Tutkimusluvut ovat liitteinä opinnäytetyöni lopussa (ks. liitteet 2, 3).

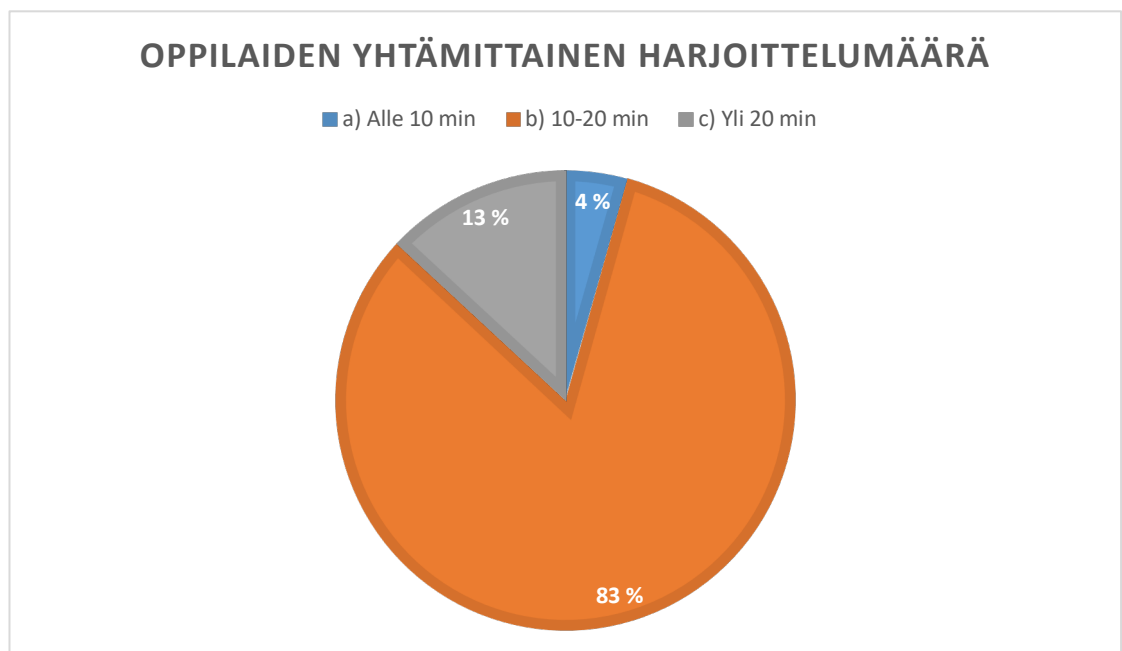
Tutkimusaineisto on ainutlaatuinen harkinnanvarainen otanta ja sitä käytetään vain kyseiseen tutkimukseen. Vastauslomakkeita säilytetään suojatulla tavalla ja aineisto hävitetään, kun tutkimus on päättynyt. Vaikka tutkimukseen ei liity henkilötietoja, tutkimuksen tekijänä käsittelen kerättyä aineistoa luottamuksellisesti, enkä jaa sitä muille. Tutkimukseen osallistuvalla on myös oikeus peruuttaa antamansa suostumus kyselyyn tutkimuksen aikana, jolloin hänen vastauksiaan ei enää käytetä tutkimuksessa.

5 Tulokset

5.1 Harjoittelun määrä

Harjoittelumäärää tiedusteltiin kyselyssä monivalintakysymyksenä antaen kolme vaihtoehtoa kysymykseen, minkä verran oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa yleensä kerrallaan. Vaihtoehdot olivat a) alle 10 min, b) 10-20 min ja c) yli 20 min.

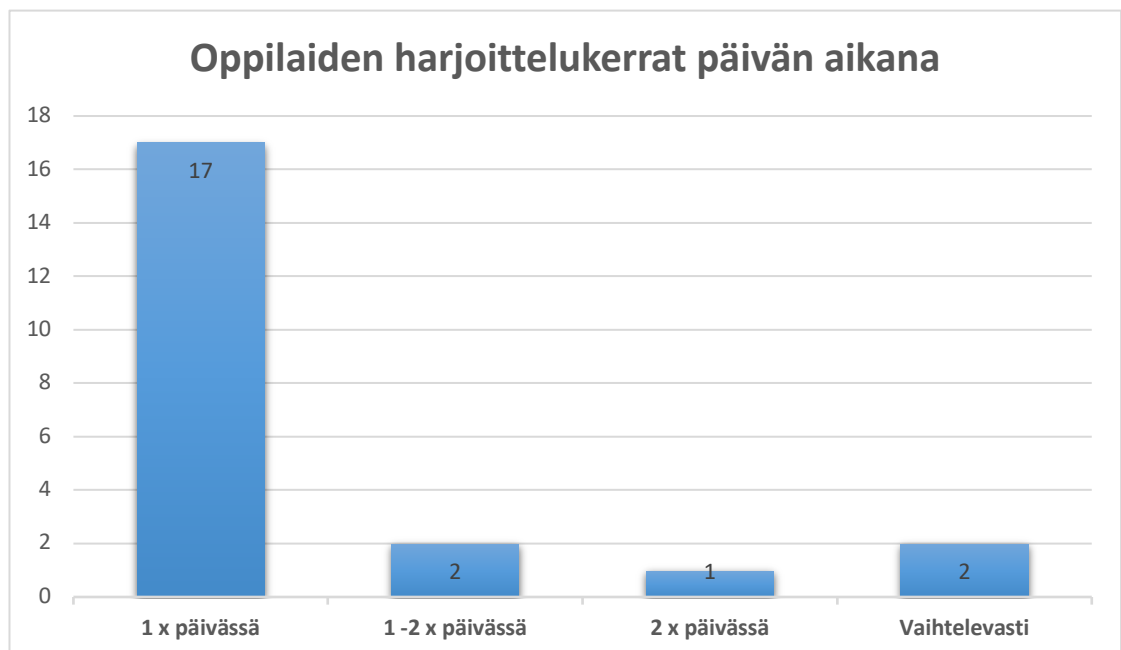
Huomattava enemmistö vastaajista valitsivat vaihtoehdon b). Seuraavassa ympyrädiagrammissa (ks. kuvio 2) esitellään päivittäisen harjoittelumäärän jakauma prosentuaalisesti kyselyyn osallistuneiden vastausten mukaan.

Kuvio 2. Oppilaiden yhtämittainen harjoittelumäärä kerrallaan.

Kyselyyn osallistuneista oppilaista vain yksi vastasi päivittäiseen harjoittelumäärään vaihtoehdon a) alle 10 min. Vastaajista 18 valitsivat vaihtoehdon b) 10-20 min ja kaksi vaihtoehdon c) yli 20 min. Analysointia haastoi yksi kyselyyn vastannut oppilas, joka ympyröi sekä vaihtoehdon a) että b). Ympyrädiagrammissa hänen vastauksensa on analysoitu molempiin vaihtoehtoihin. Toisin sanoen diagrammissa vastaajamäärä N = 23.

Kyselyssä oppilaita pyydettiin pohtimaan avoimeen kysymykseen, harjoittelevatko he viulunsoittoa yleensä kerran vai useamman kerran päivässä (ks. kuvio 3). Harjoittelutottumuksia sai halutessaan kuvata tarkemmin. Vastaajista tasan puolet vastasivat harjoittelevansa viulunsoittoa kerran päivässä. Kyselyyn osallistuneista yksi oppilas vastasi harjoittelevansa kahdesti päivässä. Oppilaista kaksi kertoivat harjoittelevansa viulunsoittoa 1-2 kertaa päivässä. Vastaajista kuusi jätti avoimen kysymyksen vastustilan täysin tyhjäksi, eli olettaen kyseiset oppilaat harjoittelevat myös maksimissaan kerran päivässä. Yhteensä kerran päivässä harjoittelevia on siis yhteensä 17. Vastaajista kaksi muuta oppilasta kertoivat harjoittelutottumustensa vaihtelevan päivän tai olotilan mukaan. Joinakin päivinä harjoittelu saattaa jäädä heiltä kokonaan tekemättä, kun taas toisena päivänä harjoittelua saatetaan tehdä useammankin kerran päivän aikana. Alla olevassa kuviossa havainnollistetaan oppilaiden harjoittelukerrat päivän aikana pylväsdiagrammina. Pystysuora linja merkitsee oppilasmäärää ja vaakasuora linja harjoittelukertoja päivän aikana.

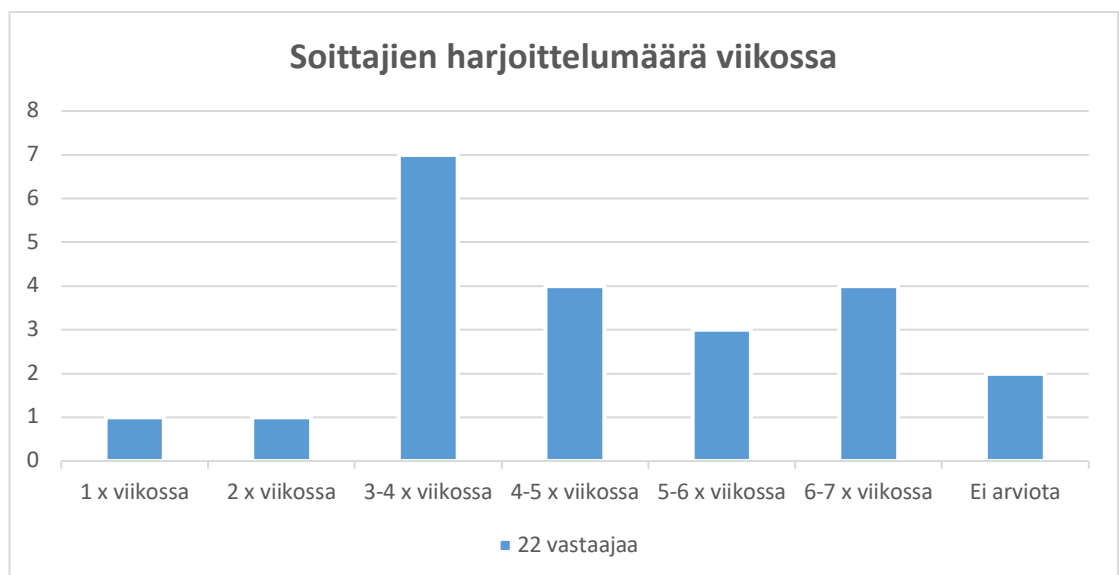

Kuvio 3. Oppilaiden harjoittelukerrat päivän aikana.

Lisäksi kyselyssä tiedusteltiin harjoittelumäärää avoimella kysymyksellä, johon oppilaat vastasivat, kuinka monena päivänä viikossa he harjoittelevat viulunsoittoa. Tutkimusjoukosta kaksi oppilasta eivät kyenneet antamaan arviota harjoittelumäärästään

viikkotasolla. Kyseisistä oppilaista toisen harjoittelumäärä viikossa vaihtelee 2-6 päivän välillä ja toinen oppilas kuvaili sanallisesti hänen harjoittelumääränsä vaihtelevan olotilan mukaan: toisinaan hän harjoittelee enemmän, toisinaan vähemmän, riippuen viikosta ja olotilasta.

Tutkimusjoukosta yksi oppilas ilmoitti harjoittelevansa kerran viikossa. Yksi ilmoitti harjoittelevansa kahdesti päivässä. Noin kolmasosa oppilaista harjoittelee vastausten perusteella kolmesti viikossa. Heistä viisi vastaajaa kertoivat harjoittelevansa 3-4 kertaa viikossa, riippuen viikosta. Neljä oppilasta kertoivat vastauksissa harjoittelevansa 4-5 kertaa viikossa. 5-6 kertaa viikossa harjoittelevia oli kyselyn perusteella kolme oppilasta. Joka päivä tai kuusi kertaa viikossa harjoittelevia oli neljä. Alla olevassa pylväsdiagrammissa on esitelty oppilaiden antamat arviot kuviona, jossa pystysuora linja merkitsee oppilasmäärää ja vaakasuora linja harjoittelumäärää.

Kuvio 4. Oppilaiden arvio, kuinka monena päivänä viikossa he harjoittelevat.

5.2 Motivaatio harjoitteluun

Motivaatiota kyselyssä kartoitettiin avoimilla kysymyksillä pyytäen oppilaita pohtimaan, miksi oppilaat haluavat harjoitella viulunsoittoa ja mitkä asiat puolestaan hankaloittavat heitä harjoittelemasta. Oppilailla oli mahdollista luetella avoimissa kysymyksissä useita syitä harjoitteluun ja harjoittelua estäviin tekijöihin.

Harjoitteluun motivoivia syitä annettiin vastauksissa useita, mutta enemmistönä yli puolet vastaajista antoivat perusteluksi soittamisen miellyttävyyden. Noin neljäsosa oppilaista kertoivat haluavansa tulla paremmiksi soittajiksi tai oppia enemmän musiikista, mihin harjoittelu edesauttaa. Lähes neljäsosa oppilaista kuvailivat myös, että ympärillä olevat ihmiset, kuten kaverit, opettaja tai muut läheiset toimivat innoittajina harjoittelulle. Myös tuleva soittoleiri ja viulun kaunis ääni mainittiin muutamissa vastauslomakkeissa. Lisäksi yhdessä vastauksessa mainittiin, että viulunsoitto on helppoa, mikä vaikuttaa oppilaan motivaatioon.

Seuraavassa pylväsdiagrammissa (ks. kuvio 5) havainnollistetaan oppilaiden motivaatioon vaikuttavia tekijöitä kuviona määrällisesti. Pylväissä olevat numerot ilmaisevat vastausten määrän ja pylväiden alapuolella on esitelty vastauksissa ilmenneet motivaatioon vaikuttavat tekijät.

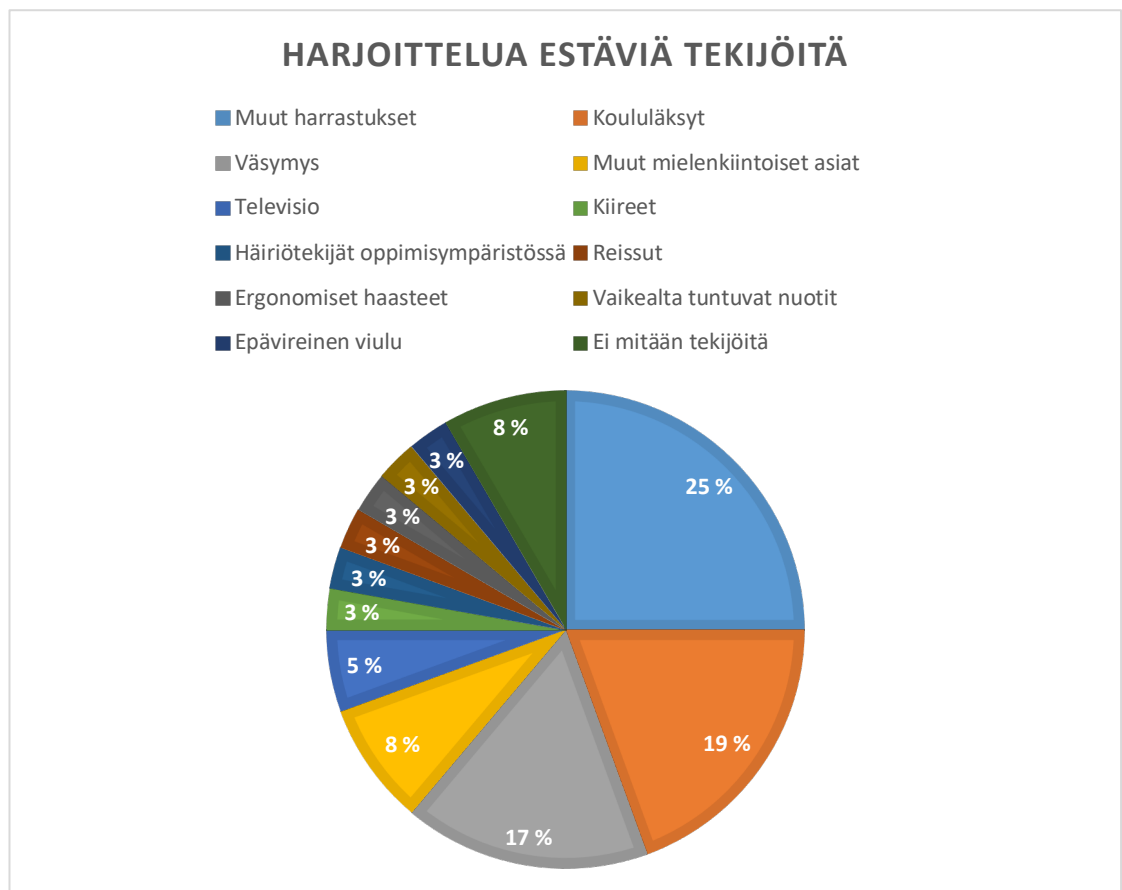

Kuvio 5. Oppilaiden motivaatioon vaikuttavat positiiviset tekijät.

Lisätietona motivointikeinoihin mainittiin innostuminen yhteissoitosta ja lisäksi tykättiin harjoitella uusia kappaleita. Yksi tutkimusjoukkoon kuuluva oppilas mainitsi, että hän tykkää harjoitella kappaleita jotka hän osaa jo, tai joskus hän haluaa improvisoida harjoittelun ohella. Myös mukavat läksyt tai läksyjen vähäinen määrä vaikuttavat positiivisesti vastausten perusteella kahden oppilaan motivaatioon. Vastauksissa mainittiin myös vanhempien tuen tärkeys. Yksi oppilas mainitsi vastauksissa, että hänen mielestään on miellyttävää harjoitella soittoläksyjä vanhempien kuunnellessa.

Harjoittelun esteenä eniten oppilaita häiritsivät muut harrastukset tai harjoitukset, joita mainittiin yhdeksässä vastauksessa. Seuraavaksi eniten esteenä harjoittelulle mainittiin koulunkäynti ja siihen liittyvät läksyt, joita mainitsi noin kolmasosa oppilaista. Lähes yhtä paljon vastauksia keräsi oppilaiden vastaus laiska ja väsynyt olotila. Muutamassa vastauksessa mainittiin myös, että muut asiat, keskeneräiset leikit tai televisio vetävät oppilaita puolelensa, mikä hankaloittaa harjoittelua. Lisäksi kiireet ja häiriötekijät oppimisympäristössä vaikuttavat vastausten perusteella negatiivisesti muutamien oppilaiden harjoittelumotivaatioon. Myös lomat ja reissut, ergonomiset

haasteet viulunsoitossa ja vaikealta tuntuvat nuotit mainittiin oppilaiden vastauksissa. Viulunsoitossa epävireinen viulu häiritsee pienten viulistien harjoittelua. Oppilaista kolme totesivat vastauslomakkeissa, ettei harjoittelua estäviä tekijöitä ole. Prosentuaaliset tulokset oppilaiden viulunsoiton harjoittelua estävistä tekijöistä on esitelty alla olevassa ympyrädiagrammissa (ks. kuvio 6).

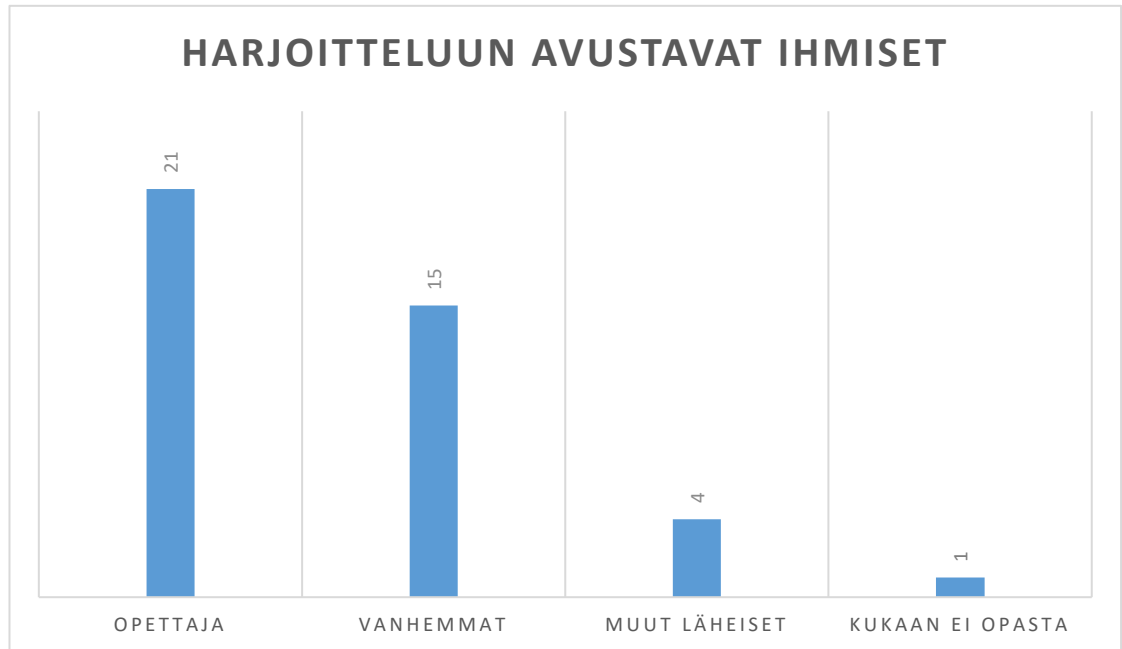

Kuvio 6. Oppilaiden harjoittelua estävät tekijät.

5.3 Harjoittelun avut

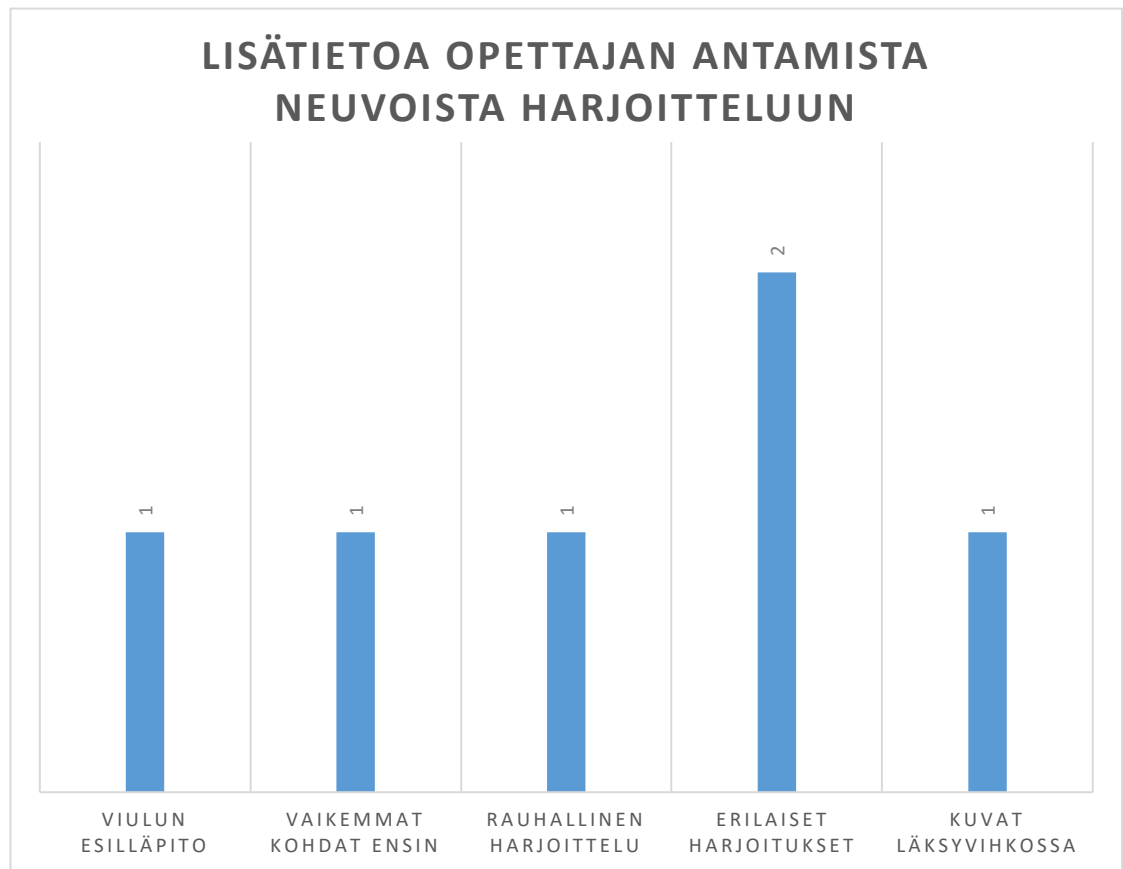
Kyselyssä esitettiin kaksi kysymystä liittyen harjoitteluun käytettäviin apuihin. Ensimmäisessä kysymyksessä pyydettiin oppilailta vastausta perusteluineen, kokevatko oppilaat saavansa konkreettista opastusta viulunsoiton harjoitteluun, ja keneltä ja miten he opastusta saavat. Toisessa kysymyksessä nostettiin esille ulkoiset välineet harjoittelussa ja tiedusteltiin, käyttävätkö oppilaat harjoittelun apuna esimerkiksi läksyvihkoa, taitotaulukkoa tai harjoittelupäiväkirjaa.

Yhtä oppilasta lukuun ottamatta kaikki oppilaat olivat sitä mieltä, että viulunsoiton harjoitteluun opastaa opettaja. Yli puolet vastaajista, 15 oppilasta, saavat tukea myös vanhemmilta. Lisäksi neljä oppilasta mainitsi muiden läheisten auttavan harjoittelussa. Pienenä vähemmistönä vain yksi oppilas koki, ettei harjoitteluun opasteta lainkaan. Vastaukset on esitelty alla olevassa pylväsdiagrammissa määrällisesti (ks. kuvio 7).

Kuvio 7. Oppilaita harjoitteluun avustavat ihmiset.

Lisätietoina opettajalta saataviin neuvoihin mainittiin kuudessa vastauslomakkeessa, jotka kuvataan määrällisesti alla olevassa pylväsdiagrammissa (ks. kuvio 8). Vastauksissa kerrottiin ohjeista, että viulua kannattaa pitää esillä, mikä helpottaa harjoitteluun ryhtymistä. Lisäksi kerrottiin, että opettajan mukaan vaikeimpia kohtia kannattaa soittaa eniten. Viulua tulee harjoitella opettajan ohjeita noudattaen rauhassa ja käyttäen monipuolisia harjoituksia apuna viulunsoiton harjoittelussa. Toisinaan myös opettajan piirtämät kuvat läksyvihkossa toimivat yhden oppilaan mukaan apuna harjoittelussa.

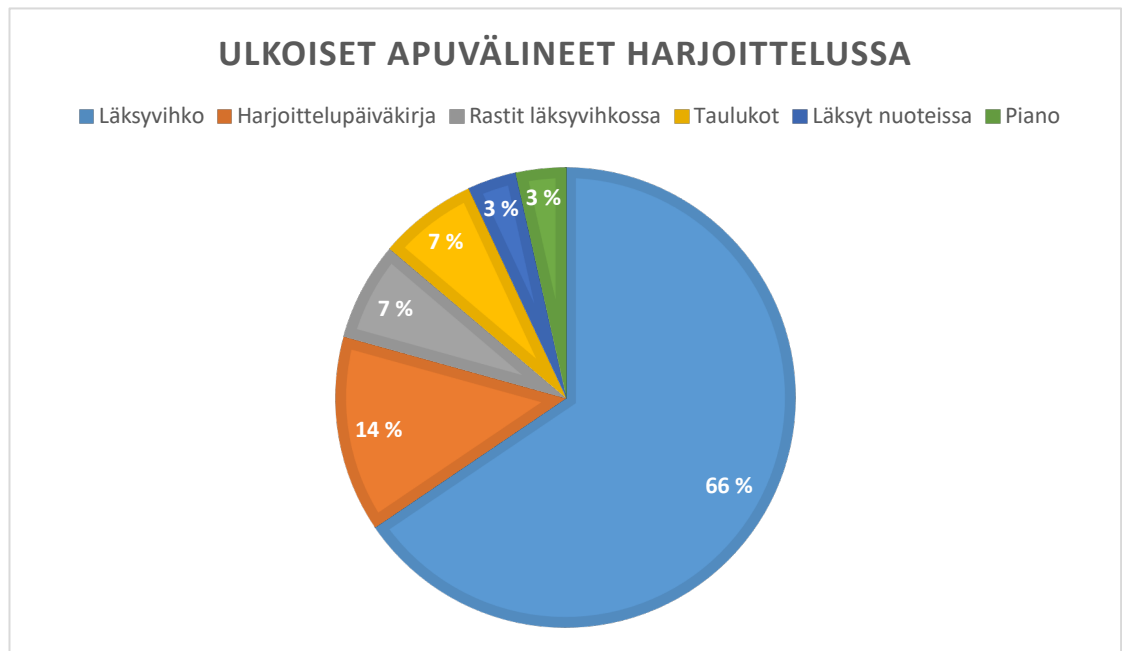

Kuvio 8. Lisätietoa opettajan antamista neuvoista harjoitteluun.

Lisätietoa vanhempien tai läheisten antamasta avusta kerrottiin neljässä vastauslomakkeessa. Yksi oppilas kertoi, että hänen vanhempansa tai läheiset opastavat miten ja missä asennossa viulua soitetaan, tai he saattavat näyttää rytmejä tai soittoa kotona malliksi. Lisäksi kaksi oppilasta mainitsivat, että heidän vanhempansa kuuntelevat oppilaiden viulunsoiton harjoittelua. Myös yhden oppilaan isä toisinaan säestää oppilasta pianolla kotona. Lisäksi yksi oppilas kertoi saavansa neuvoja ergonomiaan ja soittoasentoon fysioterapeutilta.

Ulkoisista apukeinoista läksyvihko mainittiin määrällisesti huomattavasti suosituimpana apuvälineenä. Sitä käyttävät kyselyn perusteella huomattava enemmistö, 19 oppilasta. Lisätietona mainittiin, että joskus harjoittelun jälkeen merkatut rastit läksyvihkossa toimivat kahdella oppilaalla harjoittelun apuna. Lisäksi harjoittelun apuna käytetään muutamien vastauslomakkeiden mukaan myös harjoittelupäiväkirjaa, taitotaulukkoa ja tarrataulukkoa, tai merkataan läksyt nuotteihin. Lisäksi vastauksissa mainittiin, että pianoa on mahdollista käyttää harjoittelun apuna viulunsoitossa. Alla

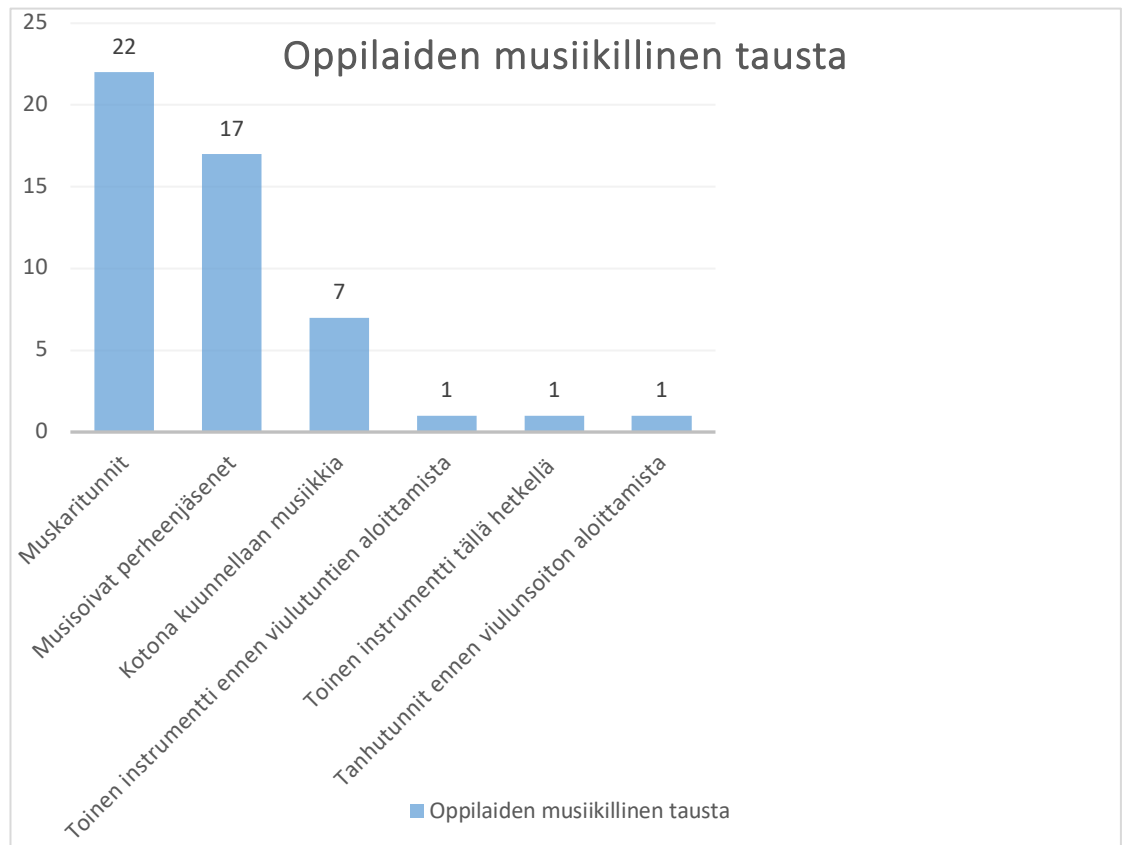
olevassa ympyrädiagrammissa on luokiteltu vastausten yleisyys oppilaiden vastauslomakkeista prosentuaalisesti (ks. kuvio 9).

Kuvio 9. Oppilaiden ulkoiset apuvälineet harjoittelussa.

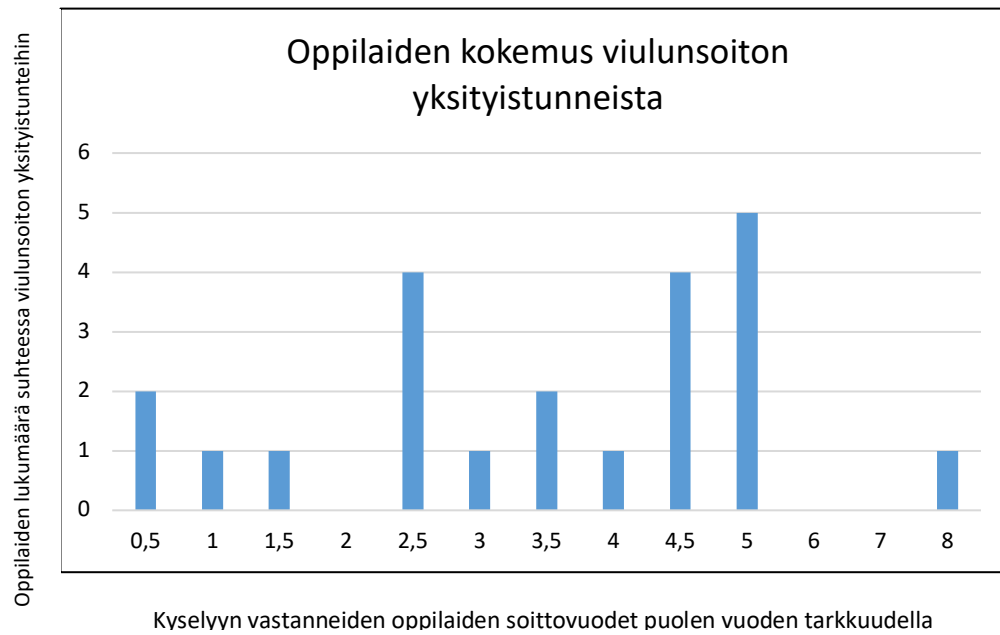
5.4 Kyselyyn osallistuneiden oppilaiden musiikilliset taustat

Kyselyssä tiedusteltiin oppilailta heidän musiikillista taustaansa selvittämällä, millaisia musiikkilaisia virikkeitä oppilailla on kasvuympäristössään ennen viulunsoiton yksityistuntien aloittamista. Kyselyyn osallistuneista kaikki, 100 prosenttia oppilaista, olivat käyneet varhaismusiikkikasvatustunneilla ennen viulunsoiton yksityistuntien aloittamista. Musisoivia perheenjäseniä kerrottiin olevan enemmistöllä, 77 prosentilla oppilaista. Vapaa-ajalla oppilaiden perheistä noin kolmasosalla kuunnellaan musiikkia oppilaiden kanssa. Lisäksi kolmessa erillisessä vastauslomakkeessa mainittiin toisen instrumentin soittaminen ennen viulunsoiton opintoja, toisen instrumentin soittaminen edelleen viulun lisäksi ja neljän vuoden kokemus tanhutunneista ennen viulunsoiton opintoja. Alla olevassa pylväsdiagrammissa (ks. kuvio 10) esitellään oppilaiden musiikillisia taustatekijöitä oppilaiden vastausten perusteella.

Kuvio 10. Oppilaiden musiikillinen tausta.

Lisäksi oppilailta kysyttiin, kuinka kauan he ovat käyneet viulunsoiton yksityistunneilla. Oppilaiden vuosimäärä viulunsoiton yksityistunneista ilmoitetaan alla olevassa pylväsdiagrammissa (ks. kuvio 11) pyöristettynä desimaalit puolen vuoden tarkkuudella.

Kuvio 11. Oppilaiden kokemus viulunsoiton yksityistunneista.

6 Tulosten tarkastelu ja pohdinta

Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää, miten perustasolla 1 ja 2 soittavat oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa. Tavoitteena oli tutkia alkeisoppilaiden kokemuksia soiton harjoittelua kohtaan kokonaisuutena, minkä vuoksi kysely oli jaettu neljään osa-alueeseen. Tutkimuksessa haluttiin kartoittavan kyselyn avulla saada selville oppilaiden omia mielipiteitä ja kokemuksia soitonharjoittelusta, jotta tuloksia voitaisiin tarkastella ja hyödyntää instrumenttipedagogiikassa.

Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää myös oppilaiden viulunsoiton harjoitteluun liittyviä seikkoja 2020-luvulla, kun tekniikka ja älylaitteiden käyttö ovat yleistyneet. Harjoittelun apukeinoina kukaan ei maininnut esimerkiksi puhelinsovelluksia ja ainoastaan kahdessa vastauslomakkeessa mainittiin televisio harjoittelumotivaation esteenä.

Opinnäytetyön tekijänä toimitin kyselylomakkeet suljetuissa kirjekuorissa tutkimusjoukkoon kuuluvien oppilaiden opettajille, jotka jakoivat kyselylomakkeet oppilailleen. Kun oppilaat olivat täyttäneet lomakkeet, he palauttivat kirjekuoret lupineen takaisin opettajilleen, joilta keräsin kyselylomakkeet takaisin kuukauden sisällä kyselyn luovuttamisesta. Tutkimuksen luotettavuutta edesauttoi, että kysely oli kontrolloitu kysely, josta minä tutkijana vastasin. Kevään koronaviruspandemia aiheutti kuitenkin sen, että oppilaitokset sulkeutuivat ja osa oppilaista joutuivat palauttamaan vastauslomakkeet postitse. Tämä saattoi sekä vaikuttaa tutkimuksen reliabiliuteen että koitua epämotivoivaksi palautustavaksi osalle tutkimusjoukon oppilaista.

Harjoittelun määrää tutkittaessa selvitettiin, kuinka usein ja kuinka kauan alkeisoppilaat yleensä harjoittelevat viulunsoittoa kerrallaan. Kyselyyn vastanneista oppilaista 83 prosenttia valitsivat vaihtoehdon 10-20 minuuttia, joka on suositeltava määrä viulunsoiton alkeita harjoittelevalle oppilaalle myös viulupedagogi Piia Tuohinon (2009, 49) mukaan. Lisäksi tuloksista ilmeni, että kaikki tutkimukseen osallistuneet oppilaat harjoittelevat, mutta heillä on kokemusta viulunsoiton yksityistunneista hyvin eripituisia määriä, 0,5 – 8 vuoden aikavälillä. Oppilaiden kehittymisestä viulunsoitossa ei

voida tutkimuksessani tehdä päteviä johtopäätelmiä, mutta opinnäytetyössäni käytetyissä lähteissä painotetaan paljon harjoittelun hyödyllisyyden merkitystä. Mikäli huomataan, ettei oppilas kehity viulunsoitossa harjoittelusta huolimatta, voitaisiin kiinnittää huomiota oppilaan harjoittelumetodeihin. Kuten Ivan Galamian (1990, 75) ja Lajos Garam (1972, 124-128) ovat todenneet, tulee harjoittelun olla tarkoituksenmukaista, jotta viulunsoitossa voisi kehittyä.

Kolmanneksi tuloksista ilmeni, että oppilaat harjoittelevat viikkotasolla hyvin paljon sen mukaan, miten he muilta harrastuksiltaan ja koulunkäynniltään ehtivät. Lähes 80 prosenttia kyselyyn vastanneista oppilaista viulunsoiton harjoitteluun motivoi mielekkäys soittamista kohtaan. Yleisimmät syyt harjoittelumotivaation esteinä olivat oppilaiden mukaan muut harrastukset tai harjoitukset, koululäksyt tai väsymys. Viuluopet pedagogi Piia Tuohino (2009) ajattelee, että viulunsoiton opetuksessa tulisi säilyä soiton ilo, mutta harjoittelun tulisi olla oppilaalle myös osa päivittäisiä rutiineja. Oppilaan motivaatio kasvaa, kun hän huomaa edistyvänsä soitossa. (Tuohino 2009, 48-49.) Tärkeää on myös oppilaan oma innostus soittoa kohtaan ja aikataulullinen tasapaino muiden harrastusten välillä, ettei oppilas koe oloaan koulupäivien jälkeen liian väsyneeksi.

Kyselyn kautta tarkoituksena tutkimuksessa oli myös selvittää, kokevatko oppilaat saavansa harjoitteluun konkreettista tukea opettajaltaan tai vanhemmiltaan. Kyselyyn vastanneista vain yksi oppilas oli sitä mieltä, ettei saa harjoitteluunsa keneltäkään apua. Kaikki muut kyselyyn osallistuneet kokivat saavansa opettajaltaan apua harjoitteluun. Vanhemmilta tukea harjoitteluun sai kyselyn perusteella 68 prosenttia vastaajista. Vastauksia annettiin määrällisesti paljon, mutta kysymys oli esitetty avoimena kysymyksenä, johon tutkimusjoukon oli haastavaa vastata. Kyselyn tekijänä analysointivaiheessa tein huomion, että tarkentavat kysymykset olisivat voineet antaa enemmän tietoa tavoista, joilla opettaja tai vanhemmat oppilaita ohjeistavat.

Kyselyssä haluttiin selvittää vanhempien tuen merkitystä viuluoppilaiden harjoittelussa, koska parhaimmillaan vanhempien kannustava palaute ja tukeminen viulunsoitossa voi innostaa ja motivoida oppilaita harjoittelemaan viulunsoittoa (Garam 1984, 21-22; Tuohino 17-18). Viulunsoittoa voi kuitenkin oppia myös, jos oppimisympäristö

on oppilaalla muuten suotava ja pedagogi on päämäärätietoinen. Tärkeintä on, että oppilas on tietoinen tehokkaista harjoittelumetodeista ja häntä innostetaan ja kannustetaan harjoittelemaan viulunsoittoa.

Oppilaiden musiikillista taustaa tutkittaessa ilmeni, että kaikilla kyselyyn vastanneilla oppilailla oli ennen viulunsoiton yksityistunteja kokemusta varhaismusiikkikasvatustunneista. Lisäksi musisoivia perheenjäseniä kerrottiin vastauksissa olevan 77 prosentilla oppilaista, ja musiikkia kuunnellaan oppilaiden kotona vastausten perusteella lähes kolmasosalla oppilaista. Vastaukset olivat yllättäviä ja mielenkiintoisia, mutta opinnäytetyössäni en voi perustellen laadullisesti analysoida musiikillisen taustan merkitystä kyselyyn osallistuneiden oppilaiden viulunsoiton kannalta. Aihetta voitaisiinkin tutkia jatkotutkimuksessa, esimerkiksi pitkittäistutkimuksena, onko varhaismusiikkikasvatustunneilla merkitystä oppilaan kehittymiseen viulunsoitossa pitkällä aikavälillä. Asiaa olisi mahdollista tutkia vertailevana tutkimuksena kahta tutkimusryhmää vertaillen, jossa toisen ryhmän tutkimusjoukolla ei olisi kokemusta varhaismusiikkikasvatustunneista ja toisella ryhmällä puolestaan olisi.

Kysely oli tutkimusjoukolle helposti lähestyttävä tutkimusmuoto, eikä kyselyyn vastaaminen vienyt oppilailta huomattavasti aikaa. Kysely oli tehty helposti täytettäväksi ja saattoi toimia myös itsearviointina oppilaille, kun he kysymysten avulla pohtivat omia harjoittelutottumuksiaan viulunsoitossa joko yksin tai vanhempiensa tai opettajansa avuin. Avoimet kysymykset mahdollistivat sen, että tutkimusjoukko sai vastata kysymyksiin omin sanoin ja ilmaista ajatuksiaan ja mielipiteitään ilman valmiiksi annettuja vaihtoehtoja. Laadullisessa tutkimuksessa aineistoa on tosin haastavaa analysoida, jos oppilas ei tutkijan mielestä ole vastannut kysymykseen johdonmukaisesti. Haasteita analyysissä koitui havaintojeni mukaan myös silloin, kun kyselyyn osallistunut oppilas oli kertonut vastauskentissä asioita, jotka eivät olleet kysymyksen kannalta oleellisia.

Tutkimusaineiston analysointi tapahtui, kun kaikki vastauslomakkeet oli vastaanotettu takaisin. Kaksi kolmasosaa kyselyn saaneista oppilaista palauttivat vastauslomakkeen, mikä on vastausprosenttina hyvä ja tukee tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimusjoukko oli kuitenkin pieni ja kyselyn avulla tuotettiin hyvin intensiivistä tietoa,

jolloin tutkimustulosta ei voida yleistää esimerkiksi kaikkiin Suomen viulunsoittajiin. Tutkimustuloksista voidaan silti huomata seikkoja, jotka olivat tutkimusjoukon enemmistöllä yhtäläisiä tai täsmäviä esimerkiksi lähdekirjallisuudesta poimittuun tietoperustaan.

Hirsjärvi ym. (2004) kuvailevat, että kyselymenetelmää pidetään usein tehokkaana tutkimusmuotona. Kysely voidaan lähettää laajalle tutkimusjoukolle, tutkimusaineisto on käsiteltävissä helposti, eikä tutkijan tarvitse kehittää uusia analysointitapoja vastauslomakkeiden analysointiin. He kuitenkin pitävät kyselymenetelmän heikkoutena sitä, että kyselylomake on oltava hyvin suunniteltu, jotta tutkijan ja tutkittavien välillä vältyttäisiin mahdollisimman paljon väärinymmärryksiltä. Ennalta ei voida tietää, miten kyselyn vastaanottajat kokevat kyselyn vastausvaihtoehdot tai avoimet kysymykset. Ennalta on myös mahdotonta kontrolloida, miten vakavasti tutkittavat suhtautuvat kyselyyn tai haluavatko he osallistua tutkimukseen lainkaan. Hyvän kyselylomakkeen vaatiminen vie aikaa ja analysointivaiheessa tutkijalla saattaa ilmetä ongelmia tulosten tarkastelussa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 184.)

Opinnäytetyöni kyselyssä yksi tutkimukseen osallistunut oppilas ei vastannut lainkaan kysymykseen, millaisia apukeinoja oppilaalla on harjoitteluun. Myös vastauskenttä jätettiin kuudessa vastauslomakkeessa tyhjäksi kysymyksessä, jossa pyrittiin selvittämään, kuinka monta kertaa oppilas harjoittelee päivässä. Kysymys oli esitelty lomakkeessa sanoin: ”Jos harjoittelet...” jolloin tyhjän vastauskentän kohdalla oletettaisiin, että oppilas harjoittelee maksimissaan vain kerran päivässä.

Haasteita analysointivaiheessa koitui myös tarkasteltaessa oppilaiden harjoittelumäärän viimeistä kysymystä (ks. liite 1). Kysymyksessä haluttiin selvittää oppilaiden harjoittelumäärää viikossa. Avoimen kysymyksen sijaan samaa asiaa olisi voitu kysyä monivalintakysymyksenä. Oppilaat joutuivat avoimessa kysymyksessä arvioimaan viikkoittaista harjoittelumääräänsä omin sanoin, jolloin vastauksia oli haastava analysoida määrällisesti ja luoda aiheesta selkeä diagrammi. Kyselyn kysymykset olisi ollut mahdollista rakentaa vielä huolellisemmin ja antaa tutkittaville rajatut ja selkeät ohjeet vastaamiseen. Selkeämmällä ohjeistamisella olisi vältytty mahdollisimman paljon

väärinkäsityksiltä ja epäselvyyksiltä tutkijan ja tutkimusjoukon välillä, mikä olisi puolestaan vaikuttanut tutkimuksen luotettavuuteen.

Tutkimuksen reliabiliutta olisi edistänyt suurempi tutkimusjoukko, jolloin verrattavia vastauksia olisi ollut enemmän. Toisaalta, jos kysely olisi toimitettu esimerkiksi koko Suomen musiikkioppilaitoksiin, olisi silloin myös tutkijoita pitänyt olla aineiston analysoinnissa useampia. Opinnäytetyössäni vastasin analysoinnista yksin, mikä saattaa vaikuttaa tutkimuksen reliabiliuteen. Aineiston analyysissä minulla ei ollut muita tutkijoita mukana työryhmässä, joiden kanssa olisin voinut verrata tuloksia.

Tutkimuksen validiuteen vaikuttaa, onko oppilaiden vastauksia oivallettu analysointivaiheessa oikein tai koenko tutkijana, että he ovat vastanneet kysymykseeni tarkoittamallani tavalla. Esimerkiksi opettajan tai läheisen antaman konkreettisen avun kuvailu koitui oppilaille haastavaksi vastattavaksi kyselyssä. Jatkotutkimuksessa olisi aiheetta esimerkiksi haastattelulle tai havainnoinnille, miten vanhemmat tai opettajat oppilaita harjoitteluun opastavat. Validiuteen vaikuttaa myös vastaajien mielentila tai oppilaiden vireys vastaamishetkellä. Tutkijana en voi myöskään todistaa, ovatko oppilaat vastanneet kysymyksiin totuudenmukaisesti.

Vastausprosentti tutkimukseen oli kuitenkin 73 prosenttia, ja vain edellä mainittuihin kysymyksiin jätettiin tietyissä tapauksissa vastaamatta, mikä tukee tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimustulokset voivat olla mielenkiintoista luettavaa viulua soittaville oppilaille tai viuluoppilaiden opettajille tai vanhemmille. He voivat hyötyä opinnäytetyöstä myös lukemalla tutkimuksen tai perehtymällä tutkimuksessa käytettyyn lähdekirjallisuuteen.

Opinnäytetyöni jälkeen olisi mahdollista tehdä myös useita jatkotutkimuksia liittyen opinnäytetyöni aiheeseen. Jatkotutkimuksessa voitaisiin tutkia esimerkiksi viulunsoiton oppilaiden keskittymiskykyä 2020-luvulla, kun kehittynyttä tekniikkaa ja nopeasti reagoivia älylaitteita hyödynnetään nykyään myös oppilaiden koulunkäynnissä. Jatkotutkimuksessa voitaisiin selvittää, millä tavoin tekniikka on vaikuttanut nykyajan oppilaiden keskittymiskykyyn tai pitkäjänteisyyteen linkitettyinä oppilaiden viulunsoiton harjoitteluun.

Kartoittavan kyselyn avulla päästiin selvittämään, millaisia aikamääriä oppilaat yleisesti ottaen viulunsoiton alkeita harjoittelevat, mutta kimmoketta jatkotutkimukselle voisi olla pitkittäistutkimus, jossa seurataan oppilaiden kehittymistä viulunsoittotaidossa pitkällä aikavälillä. Jatkotutkimuksessa tutkimusjoukkoon kuuluvat oppilaat voisivat olla saman ikäisiä keskenään tai heillä voisi olla kokemusta viulunsoiton yksityistunneista yhtäläinen vuosimäärä.

Myös musiikillista ympäristöä voitaisiin tutkia mahdollisessa jatkotutkimuksessa perusteellisesti ja selvittää, millä tavoin musiikillisella ympäristöllä voidaan vaikuttaa oppilaan kehittymiseen soittotaidossa, tai onko musiikillisella ympäristöllä vaikutusta esimerkiksi oppilaan itsetuntoon soittamisessa.

Jokainen päivä on uusi mahdollisuus soittotaidossa kehittymiseen. Viulunsoittoa harjoitellaan pääosin yksin tai vanhempien kanssa, jolloin harjoittelumetodit ovat muokattavissa oppilaalle yksilöllisesti sopiviksi. Tärkeintä on, että oppilas ja hänen lähipiirinsä tietävät, kuinka viulunsoiton harjoittelua kannattaa tehdä. Opinnäytetyö saattaa toimia apuna viulua soittaville oppilaille ja antaa lisätietoa aiheesta myös oppilaiden opettajille ja vanhemmille.

Lähteet

- Auer, L. 1980. Violin playing as I teach it. New York: Dover Publications.
- Galamian, I. 1990. Galamianin viulumetodi. Helsinki: VAPK-kustannus.
- Garam, L. 2000. Lahjakkaan viulistin kasvatus. Helsinki: Yliopistopaino.
- Garam, L. 1984. Viulunsoiton opetus. Helsinki: Musiikki Fazer Musik.
- Garam, L. 1972. Viulunsoiton peruskysymyksiä. Helsinki: Musiikki Fazer.
- Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Holstein, J.A. & Gubrium, J.F. 1995. The active interview. London: Sage.
- Hujanen, M. 2020. Elina Vähälä: Musiikki on suurin reitti tunteisiin. Apulehti 9.2.2020. Julkaistu Eeva-lehdessä 7/2019. Viitattu 4.2.2019. <https://www.apu.fi/artikkelit/elina-vahala-musiikki-on-suurin-reitti-tunteisiin>
- Jussila, R. 2020. Ajatuksia soitonopiskelusta ja opetuksesta. Kirjoitus Jussilan verkkosivuilla. Viitattu 13.5.2020. <http://www.phnet.fi/public/pipajarane/soitonopiskelu.html#alku>
- Jyväskylän yliopiston Koppa. 2015. Fenomenologia. Jyväskylän yliopiston humanistis-yhteiskunnallisen tiedekunnan verkkosivut. Viitattu 23.1.2020. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tieteenfilosofiset-suuntaukset/fenomenologia>
- Jyväskylän yliopiston Koppa. 2014. Tutkimusstrategiat. Jyväskylän yliopiston humanistis-yhteiskunnallisen tiedekunnan verkkosivut. Viitattu 15.12.2019. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat>
- Kallioniemi, A. 2012. Kodály-metodin hyödyntäminen instrumenttipedagogiikassa: Musiikki kuuluu kaikille. Opinnäytetyö. Metropolia Ammattikorkeakoulu, musiikin koulutusohjelma.
- Komu, E. 2018. Harjoittelulla mestariksi: Viulunsoiton harjoitteluprosessi. Opinnäytetyö. Metropolia Ammattikorkeakoulu, musiikin koulutusohjelma.
- Menuhin, Y. 2016. Menuhin talks about practising. Warner Classics. 22.3.2016. Viitattu 13.5.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=z16CJyOhiq8>
- Mykkänen, J. 2006. Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineistot. Tutkielma. Yleisen valtio-opin laitos. Helsingin yliopisto. Viitattu 24.2.2020. <https://www.mv.helsinki.fi/home/jmykkane/tutkielma/Tutkimusmenetelmat.html>

Pavarotti, L. 2017. Masterclass na Juilliard School of Music – Nova lorque 1979. Samuel Lucena. 1.10.2017. Viitattu 13.5.2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=dleosGOPm98>

Perlman, I. 2015. Itzhak Perlman talks about practice. Elon University. 9.10.2015. Viitattu 13.5.2020.

https://www.youtube.com/watch?v=FA0_Jlof6FU

Perlman, I. 2016. How to practise – some expert advice from Itzhak Perlman. Music Online UK. 4.12.2016. Viitattu 12.5.2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=IVfEsbGtPIQ>

Tuohino, P. 2009. Eväitä ensimmäiselle viuluvuodelle – Opas aloittelevan pikkuviulistin vanhemmille ja opettajalle. Kuopio: Suomen Graafiset Palvelut Oy Ltd.

Virtanen, T. 2018. Tutkimus: Vanhempien koulumyönteisyydellä on väliä – 5 vinkkiä! Tutor-house -blogi 2.2.2018. Viitattu 13.5.2020.

<https://www.tutorhouse.fi/blogi/koulumyönteisyys-ja-koulunkaynnin-tukeminen>

Liitteet

Liite 1. Kysely

Taustatiedot

1. Minkä ikäinen olet?
2. Kauanko olet käynyt viulunsoiton yksityistunneilla?
3. Onko sinulla musiikillista taustaa ennen viulunsoiton yksityistuntien aloittamista? (Esim. muskaritunteja, kuunnellaanko tai soitetaanko perheessänne paljon musiikkia..?)

Motivaatio

1. Miksi haluat harjoitella viulunsoittoa?
2. Mitkä asiat hankaloittavat sinua harjoittelemasta viulunsoittoa?

Ajankäyttö

1. Minkä verran harjoittelet viulunsoittoa yleensä kerrallaan? Ympyröi sopivin vaihtoehto.
 - a) Alle 10 min
 - b) 10 - 20 min
 - c) Yli 20 min

2. Jos harjoittelet useamman kerran päivässä, kuinka monta kertaa? Halutessasi voit kuvata tarkemmin harjoittelutottumuksiasi.
3. Kuinka monena päivänä viikossa harjoittelet yleensä viulunsoittoa? Perustele.

Harjoittelun avut

1. Koetko saavasi opastusta, kuinka viulunsoittoa kannattaa harjoitella? Keneltä ja miten? (Esim. opettaja, vanhemmat tai muut läheiset). Jos vastasit ei, perustele.
2. Millaisia apuja sinulla on käytössäsi harjoitteluun? (Esim. läksyvihko, harjoittelupäiväkirja, taitotaulukko...) Kuinka käytät niitä apuna harjoittellessasi?
3. Muuta kerrottavaa viulunsoiton harjoittelustasi: (vapaavalintainen)

Liite 2. Tutkimuslupa

Tietosuoja-asetus (679/2016) 12-14, 30 artikla

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSESTA TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVILLE

24.1.2020 laatimispäivä

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, eikä tutkittavan ole pakko toimittaa mitään tietoja, tutkimukseen osallistumisen voi keskeyttää.

1. TUTKIMUKSEN NIMI, LUONNE JA KESTO

Kuinka oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa perustasolla 1 ja 2? Tutkimus kestää opinnäytetyön tekoprosessin ajan. Tutkimus on kyselytutkimus, jonka vastaukset analysoidaan. **Tähän kyselytutkimukseen ei liity henkilötietoja.**

2. MIHIN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY PERUSTUU

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6, kohta 1

3. TUTKIMUKSESTA VASTAAVAT TAHOT

Tutkimuksen tekijä: Musiikkipedagogiopiskelija Johanna Mattila, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, puh. 050-3676366 (henkilö on vastuussa tutkimuksen toteuttamisesta ja henkilötietojen käsittelyä koskevista säännösten noudattamisesta).

4. TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa, kuinka oppilaat harjoittelevat viulunsoittoa perustasolla 1 ja 2.

Henkilötietoja ei kyselyn vastaajilta tarvita. Aineisto analysoidaan anonyymisti. Aineistoa säilytetään tietosuoja-asetuksen mukaisesti tarkoin suojattuna. Aineistomateriaalia käsittelee vain tästä tutkimuksesta vastaava. Tiedot ovat kirjoituksia ja kuviota vastauksina kyselyyn.

5. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

Tutkimukseen osallistuminen kestää kyselyyn vastaamisen ajan.

6. TUTKIMUKSEN MAHDOLLISET HYÖDYT JA HAITAT TUTKITTAVILLE

Tutkimus toimii kyselyyn osallistuvalla itsearviointina omista harjoittelutottumuksista viulunsoitossa.

7. HENKILÖTIETOJEN SUOJAAMINEN

Tutkimuksessa kerättyä aineistoa käsitellään luottamuksellisesti Jyväskylän ammatti- korkeakoulun tietoturvakäytäntöjen mukaisesti. Tietojasi ei voida tunnistaa tutkimukseen liittyvistä tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista.

8. TUTKIMUSTULOKSET

Tutkimuksesta valmistuu opinnäytetyö.

9. TUTKITTAVAN OIKEUDET JA NIISTÄ POIKKEAMINEN

Tutkittavalla on oikeus peruuttaa antamansa suostumus kyselyyn. Jos tutkittava peruuttaa suostumuksensa, hänen vastauksiaan ei käytetä enää tutkimuksessa.

Tutkittavalla on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli tutkittava katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä. (lue lisää: <http://www.tietosuoja.fi>).

Tutkimuksessa ei poiketa muista tietosuojalainsäädännön mukaisista tutkittavista oikeuksista.

10. KYSELYAINEISTON SÄILYTTÄMINEN JA ARKISTOINTI

Rekisteriä säilytetään suojatulla tavalla, kunnes tutkimus on päättynyt, jonka jälkeen aineisto hävitetään.

11. REKISTERÖIDYN OIKEUKSIEN TOTEUTTAMINEN

Jos sinulla on kysyttävää oikeuksista, voit olla yhteydessä tutkimuksen tekijään.

Liite 3. Kyselyyn osallistuneiden oppilaiden suostumus tieteelliseen tutkimukseen

SUOSTUMUS TIETEELLISEEN TUTKIMUKSEEN

Minua tai lastani (alle 18-v.) on pyydetty osallistumaan tutkimukseen, jossa tutkitaan *viulunsoiton harjoittelua perustasolla 1 ja 2*.

Olen perehtynyt tutkimusta koskevaan tiedotteeseen (tietosuojailmoitus) ja olen saanut riittävästi tietoa tutkimuksesta ja sen toteuttamisesta.

Ymmärrän, että tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Minulla on oikeus olla osallistumatta tai peruuttaa suostumukseni tutkimukseen. Siitä ei aiheudu minulle kielteisiä seuraamuksia.

Allekirjoittamalla suostumuslomakkeen hyväksyn osallistumiseni tai alle 18-vuotiaan lapseni osallistumisen tutkimukseen.

Allekirjoituksellani vahvistan, että minä tai alle 18-vuotias lapseni osallistuu vapaaehtoisesti tutkimukseen ja annan luvan edellä kerrottuihin asioihin.

Allekirjoitus

Nimenselvennys

Päiväys

Suostumus vastaanotettu

Suostumuksen vastaanottajan allekirjoitus

Nimenselvennys

Päiväys

Alkuperäinen allekirjoitettu asiakirja jää tutkimuksen tekijän vastuulliseen arkistoon. Suostumusta säilytetään tietoturvallisesti. Tutkimus tehdään anonyymisti, joten suostumus hävitetään vastausten analysoinnin jälkeen.